

Skövde kommun

2021

Delårsrapport

SKÖVDE

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Omvärldsanalys.....	4
3	Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet.....	4
4	Ekonomisk sammanfattning	5
5	Viktiga händelser och utveckling under året.....	5
6	Helårsprognos 2021	5
6.1	Nämndernas prognoser.....	6
6.2	Investeringsprognos.....	8
6.3	Exploateringsprognos	11
7	Finansiell analys.....	11
7.1	Delårsresultat	11
7.2	Kapacitet.....	12
7.3	Investeringar och exploateringar	13
7.4	Finansiella tillgångar	13
7.5	Finansiella skulder	14
7.6	Pensionsåtaganden.....	14
7.7	Kontroll.....	15
8	Bolag och förbund	15
9	Uppföljning inom personalområdet.....	18
9.1	Personal- och löneutveckling	18
9.2	Kompetensförsörjning	21
9.3	Systematiskt arbetsmiljöarbete	24
9.4	Uppföljning inom miljöområdet.....	27
10	Ekonomiska rapporter	30
10.1	Driftredovisning i sammandrag per nämnd.....	30
10.2	Räkenskaper	31
10.3	Redovisningsprinciper.....	33
11	Skövde VA - en särredovisning.....	34
12	Bilaga: Kommunala bolag och förbund	35
12.1	Skövde Stadshus AB.....	35
12.2	AB Skövdebostäder	36
12.3	Skövde Energi AB.....	36
12.4	Kreativa Hus Skövde AB.....	38
12.5	Next Skövde Destinationsutveckling AB.....	39
12.6	Skövde Airport AB	40
12.7	Balthazar Science Center AB.....	41
12.8	Science Park Skövde AB.....	42
12.9	Mörkebäckens Fastighet AB.....	42
12.10	Skaraborgs kommunalförbund.....	43
12.11	Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	44

12.12	Avfallshantering Östra Skaraborg	45
12.13	Miljösamverkan Östra Skaraborg	45
12.14	Räddningstjänsten Östra Skaraborg.....	46

1 Inledning

Efter ett mycket speciellt år 2020 med stora omställningar och ett oväntat starkt ekonomiskt resultat tack vare bland annat höga statsbidrag och lägre verksamhetskostnader började 2021 med positiva nyheter angående vaccinering mot covid-19. Sakta men säkert har fler och fler människor vaccinerats och vid slutet av augusti hade ungefär 80 procent inom Västra Götalandsregionen fått en dos och drygt 65 procent två doser. Tack vare utveckling på vaccinationsgraden i regionen och Sverige som stort har verksamheter återgått till mer och mer normalitet, även om helt normala förhållanden fortfarande är en bit bort. Det återstår även osäkerheter kring mutationer av viruset och hur pandemin långsiktigt påverkar både daglig verksamhet i smått och dynamiker runt om i världen i stort. Konsekvenserna som pandemin har haft för psykisk ohälsa, utanförskap, integration, skolresultat och mycket annat blir stora utmaningar att kartlägga och hantera framöver. Efterlängtat är dock utan tvivel en återgång till mer normala förhållanden, att kunna gå till skolan, bada i Arenabadet eller besöka sina nära och kära på äldreboenden.

2 Omvärldsanalys

En stark återhämtning speglar delårets ekonomiska analys, och den starka återhämtningen förväntas fortsätta under resten av 2021 samt under 2022. Konjunkturinstitutet (KI) prognostiserar en mild högkonjunktur under det andra halvåret nästa år. De ser en hög efterfrågan på marknaden i nuläget, som ofrånkomligen störs av materialbrister och leveransproblem. Trots detta ser återhämtningen i Sverige och dess viktigaste handelspartners mycket stark ut framgent, och återhämtningen förväntas ta ytterligare ett språng under kvartal tre i år. Där emot finns osäkerheter, främst hos några av Sveriges viktigaste handelspartners, att smittspridningen ökar och nya restriktioner får införas. Detta kan påverka priser som i sin tur kan ge en ökad inflation, som under början av hösten 2021 överraskat uppåt på grund av stigande energipriser.

Stimulanser från annat håll kommer från regeringens budget som innehåller relativt omfattande åtgärder motsvarande 74 miljarder kronor. Återhämtningen bidrar även till att verksamheter inom den offentliga sektorn återgår till mer normala förhållanden, framförallt kommunal verksamhet eftersom regioner har sysselsatts med covid-19-patienter och vaccinationer. Detta, tillsammans med den demografiska utvecklingen, skapar ett tryck på välfärdstjänster.

På arbetsmarknaden ökar sysselsättningsgraden men arbetslösheten ligger fortsatt kvar på höga nivåer, till stor del på grund av att arbetskraften har vuxit starkt. Framförallt är det yngre människor som har sökt sig till arbetsmarknaden. Arbetslösheten förväntas däremot minska under resterande del av 2021 och 2022 till en nivå runt 7 procent (KI). Det finns dock tecken på brister i matchningen på arbetsmarknaden, där långtidsarbetslösa har svårt att komma tillbaka in i arbete, vilket kan vara ett problem under återhämtningen.

3 Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet

Kommunallagens ekonomikapitel innehåller ett uttalat krav på att kommuner och landsting ska ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta framgår i Skövde kommuns strategiska plan med budget. Om kommunfullmäktiges och nämndernas mål uppnås och ekonomin samtidigt är i balans, så kan kommunen anses ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Den begränsade bedömning som kan göras i delårsbokslutet grundas på en samlad bild av hur kommunfullmäktige och nämndernas mål uppnås. En god ekonomisk hushållning på nämndsnivå förutsätter att kostnaderna håller sig inom de ramar som kommunfullmäktige har godkänt.

Kommunfullmäktiges mål grundar sig på Vision Skövde 2025 och nedan är en prognos för måluppfyllelse vid årets slut.

Följande av kommunfullmäktiges mål bedöms uppnås:

- Resultatet ska vara 3 procent av skatter och bidrag.
- Skövde är 60 000 invånare år 2025.
- Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.

Följande mål bedöms som delvis uppfyllda:

- Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.
- Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.

- Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.
- Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.
- Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

4 Ekonomisk sammanfattning

Skövde kommun redovisar ett delårsbokslutsresultat per 31 augusti 2021 på 304,9 miljoner kronor. Det prognostiserade helårsresultatet är 271,2 miljoner kronor, vilket är 200,2 miljoner kronor bättre än budgeten. Det prognostiserade resultat motsvarar 7,8 procent av skatter och bidrag vilket medför att prognosen utifrån lagd plan förväntas blir 6,4 procent av skatt och bidrag för mandatperioden. Det innebär att kommunen når upp till det finansiella målet om 3 procent av skatter och bidrag för mandatperioden.

Den positiva skillnaden mellan budget och prognos beror på överskott hos nämnderna samt överskott på skatte- och bidragsprognosen och ett positivt finansnetto.

Nämnderna redovisar totalt en positiv helårsprognos om 60 miljoner kronor exklusive den taxefinansierade verksamheten, vilket är cirka 34 miljoner kronor bättre än vid tertial 1. En del av nämndernas överskott är hänförliga till effekter av covid-19 men också det förbättringsarbete som pågår på nämnderna bidrar till resultatet. De största förbättringarna sedan förra prognosen per 30 april återfinns hos vård och omsorgsnämnden vars prognos har förbättrats med närmare 16 miljoner kronor, servicenämnden med cirka 8 miljoner kronor och kommunstyrelsen förbättrar prognosen med cirka 6 miljoner kronor.

Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 1 036,1 miljoner kronor varav den taxefinansierade verksamheten uppgår till 235,6 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2021 ingår ombudgeteringar om 396,9 miljoner kronor från 2020. Prognosen för 2021 visar på en investeringsvolym om 503,1 miljoner kronor varav taxefinansierad verksamhet bedöms förbruka 143 miljoner kronor. Avvikelsen i förhållande till den totala investeringsbudgeten uppgår till 533 miljoner kronor och beror främst på att flera projekt har förskjutits i tid som kan förklaras av både interna och externa faktorer.

5 Viktiga händelser och utveckling under året

I takt med starten på 2021 började vaccineringen mot covid-19 ta fart i Sverige med prioritering av riskgrupper och människor i utsatta yrken. I Skövde erbjöds alla brukare att vaccinera sig, samtidigt som restriktioner för att hindra smittspridning hölls kvar sedan föregående år. Även personal inom vård- och omsorg fick möjligheten att vaccinera sig med start i februari och lokaler så som Stadshuset kunde under delåret användas för att möjliggöra vaccination av personal inom dessa utsatta yrken. Många delar av Skövde kommun har fortsatt varit stängda eller öppna med stora omställningar. Badet Arena Skövde har varit stängt under våren och både grundskolor och gymnasieskolor har genomfört undervisning antingen via fjärr eller distans. En insats här har varit att möjliggöra för elever att få matlådor till lunch när de har studerat hemifrån. Allt eftersom vaccinationsgraden har ökat i landet har det också skapats möjligheter att öppna upp delar av samhället igen. Under början av sommaren kunde bibliotek och museum i Skövde öppna med vissa begränsningar, och Billingsbadet kunde öppnas för allmänheten samtidigt som Badet Arena Skövde öppnades för motionssim.

Innan sommaren delades det även ut en sommargåva på 500 kronor till medarbetare i Skövde kommun och 120 kronor för sommarpraktikanter. Sommargåvorna var ett uttryck för kommunens uppskattning till sina anställda och en uppmaning att stötta det lokala näringslivet som sedan början av förra året haft det tufft. På Billingen har bygget av taket till bandybanan satts igång och kommit en bra bit på vägen. Billingen var även en central punkt under sommaren VM i Enduro som ägde rum vecka 29. I Skövde har det även byggts en discgolfbana i området Karstorp, det i samarbete med Volvo.

Till höstens skolstart kunde eleverna återvända till sina respektive skolor för fysisk undervisning, och tack vare en ökande vaccinationsgrad kan fler och fler verksamheter återgå till mer normala förhållanden.

6 Helårsprognos 2021

Skövde kommun redovisar en positiv prognos om 271,2 miljoner kronor, vilket är 200,2 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat. Det är en förbättring mot tertial 1 med cirka 22 miljoner kronor och beror främst på att nämndernas prognoser har förbättrats med 34 miljoner kronor i jämförelse med tertial 1. Även skatteprognosen och finansnettot har förbättrats samtidigt som prognosen för exploatering och strategiska fastigheter har försämrats. Exploateringsintäkterna förväntas skjutas fram i tid.

Nedan redovisas finansförvaltningens och nämndernas prognoser.

Finansförvaltning

Finansförvaltningen totalt har ett överskott jämfört med budgeten med cirka 140 miljoner kronor. Det största överskottet om 95 miljoner kronor bidrar skatteintäkterna med då skatteunderlagstillväxten varit högre än förväntat. SKR (Sveriges kommuner och regioner) har reviderat upp den samhällsekonomiska utvecklingen. Även kapitalkostnader, personalomkostnaderna och centralt budgeterade medel för demografipengen visar ett överskott samtidigt som exploatering och strategiska fastigheter visar på ett underskott. Dessa poster tar ut varandra. Kostnaderna för pensionerna förväntas bli 13 mnkr högre än budgeterat. Värdeökning från kommunens placeringar, vilka består av en pensionsfond, en gåvomedelsportfölj och en överskottslikviditetsportfölj, samt övriga placeringsintäkter är inräknade i prognosen och bidrar med 50 miljoner kronor, baserat på värdet 2021-08-31.

6.1 Nämndernas prognoser

Nämnderna exklusive den taxefinansierade verksamheten redovisar en positiv helårsprognos om 60 miljoner kronor när korrigerig för beslut i kommunfullmäktige 2021-06-21 gjorts. I beslutet tilldelades barn och utbildningsnämnden 7 miljoner kronor och socialnämnden 5 miljoner kronor för att hantera effekter av pandemin. Prognosen per 31/8 är 34 miljoner bättre än den prognosen som sattes för nämnderna vid tertial 1 och det beror på pandemins inverkan på ekonomin och det förbättringsarbete som pågår hos nämnderna. De största avvikelserna jämfört med tertial 1 återfinns hos vård- och omsorgsnämnden, servicenämnden och kommunstyrelsen.

Nedan redovisas en kort sammanfattning per nämnd. För fler detaljer, se nämndernas delårsrapporter.

Nämndernas prognos

(miljoner kronor)	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse Budgetprognos	KF beslut	Avvikelse Budgetprognos
Kommunstyrelsen	543,6	525,6	18,0		18,0
Barn och utbildningsnämnd	1 304,4	1 307,5	-3,1	7,0	3,9
Vård och omsorgsnämnd	1 039,3	980,8	58,5		58,5
Socialnämnd	217,6	233,5	-15,8	5,0	-10,8
Kultur- och fritidsnämnd	172,1	189,8	-17,7		-17,7
Servicenämnd	8,3	-0,6	8,9		8,9
Byggnadsnämnd	0,5	0,4	0,1		0,1
Kommunfullmäktige	4,4	4,4	0,0		0,0
Revision	1,7	1,7	0,0		0,0
Överförmyndare	6,6	7,1	-0,5		-0,5
Valnämnd	0	0	0		0
Arvodesnämnd	0	0	0		0
Summa skattefinansierad verksamhet	3 298,5	3 238,1	48,4	12,0	60,4
Teknisk nämnd affärsverk	0,0	3,0	-3,0		-3,0
Verksamhetens nettokostnader	3 298,5	3 241,1	45,4	12,0	57,4

Kommunstyrelsens prognos 2021 är ett överskott om 18 miljoner kronor. I prognosarbetet görs bedömningen att verksamheterna återgår till ett mer normaliserat läge under andra halvåret. Vad detta innebär för verksamheterna och för ekonomin, till exempel avseende hemarbete, fortsatt ökad näthandel, resande, är i nuläget inte helt lätt att bedöma.

Ökade intäkter inom bland annat bygglov och detaljplaner och lägre kostnader för vinterväghållning och samhällsbetalda resor bidrar till överskottet, samtidigt lägre parkeringsintäkter med 5 miljoner kronor. Lägre nyttjande av centrala utvecklingsmedel bidrar till det prognostiserade resultatet med 9,0 miljoner kronor. Det avser framförallt driftsmedel avsatta till utvecklingsprojektet Billingen och utvecklingsmedel knutna till Skövde Science City. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat inom framförallt sektor och sektor styrning och verksamhetsstöd om totalt 6,1 miljoner kronor. Det är en följd av vakanser, sjukfrånvaro och tjänstledigheter. Övriga kostnader, som resor, konferenser, kompetensutveckling, IT, samt uppskjuten planerad verksamhet bedöms överlag bli lägre än budget med 4,8 miljoner kronor.

Barn och utbildningsnämndens prognos för året visar på ett överskott på 3,9 miljoner kronor. Det innebär en förbättring från tidigare prognos på 3,5 miljoner kronor. Förskolan har ökat sitt överskott sedan föregående medan grundskolan nu visar på ett underskott. Gymnasieskolan har minskat sitt underskott sedan föregående prognos. Den totala kostnadsökningen jämfört med föregående år beror framför allt på volymökning och löneökningar.

Barn och utbildningsnämnden fick i budget 2021 en förstärkning på 25 miljoner kronor vilka fördelades till samtliga verksamheter. Inom grundskolan har 10 miljoner kronor fördelats till att kompensera för ett statsbidrag riktat till lågstadiet som togs bort från och med hösten 2020. Samtliga verksamheter har bättre förutsättningar i år att komma i ram men upplever en stor osäkerhet kring pandemins långsiktiga effekter på såväl ekonomi som kvalitet. Det kommer att krävas insatser för att se till att barn och elever får den utbildning de har rätt till. Statsbidraget Skolmiljarden, ett tillfälligt statsbidrag under 2021 kopplat till pandemin, innebär en förstärkning på 6,4 miljoner kronor. Statsbidraget omfattar både kommunala och enskilda huvudmän.

Vård- och omsorgsnämndens förväntas redovisa ett överskott på 58,5 miljoner kronor vid årets slut. Resultatet är påverkat av att verksamheten inte har kunnat bedrivas i planerad omfattning på grund av covid-19 och de restriktioner verksamheten har haft att förhålla sig till. Flera riktade statsbidrag förstärker nämndens ekonomi, men även statsbidragens beslutade satsningar/förstärkningar påverkas och försenas av pandemin. Verksamheten arbetar strukturerat med processutveckling, vilket har skapat effektiviseringar i hemtjänstvolym, hemsjukvårdsinsatser (legitimerad personal), korttidsvård samt boende inom funktionsnedsättning. Hemtjänstens utförare redovisar ekonomisk balans, vilket är ett tredebrott jämfört med tidigare år.

Det finns också reserverade medel i verksamheten på totalt cirka 16 miljoner kronor. Det handlar om den centrala reserven på 6 miljoner kronor som nämnden brukar avsätta för att balansera uppkomna underskott. Inom äldreboendeavdelningen finns totalt 8 miljoner kronor reserverat till verksamhet som inte kommer vara igång under 2021 (äldreboende och korttid). Vidare finns drygt 2 miljoner kronor som har reserverats för omställningen av sjuksköterskeenheter (digitalisering med mera).

Den största avvikelserna mot budget beror på en lägre kostnad än budgeterat för hemtjänstvolymen, vilket förväntas leda till ett överskott på 6,5 miljoner kronor. Se nedanstående diagram över hemtjänsttimmar från 2019 och framåt. Begränsningar i verksamheten som har samband med pandemin innebär överskott på bland annat daglig verksamhet inkl. fritidsverksamhet, dagvård, korttidsvård och förebyggande verksamhet som kan uppskattas till minst 5 - 6 miljoner kronor.

En viss förskjutning av uppstarten av nya gruppboende (inflyttning från februari 2021) ger överskott under 2021 på 2,3 miljoner kronor (tillfälligt under 2021). Även på nya Ekedals äldreboende har en något senarelagd uppstart skapat ett tillfälligt överskott under 2021 (1,7 miljoner kronor). Solgårdens äldreboende har stängt en avdelning pga. renovering, vilket ger överskott på 1,4 miljoner kronor. Volymen inom personlig assistans ger också ett överskott på ca 1,0 miljoner kronor.

I övrigt har de förutsättningar verksamheten har fått genom statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer inneburit mer pengar till personalbudgeten för samtliga enheter (totalt 21,4 miljoner kronor). Samtidigt har pandemin begränsat möjligheterna till utökade APT, kompetensutveckling och verksamhetsutveckling, vilket var några av avsikterna med förstärkningen. Under 2021 kommer därför statsbidragsförstärkningen till viss del generera ett överskott i verksamheten. (Statsbidraget är inte återbetalningspliktigt.) Ytterligare statsbidrag har kunnat sökas för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg (återhämtningsbonusen), vilket kommer användas till verksamhetsutveckling under hösten, om kommunens ansökan

godkänns. Överskottet på personalbudgeten är totalt 11,5 miljoner kronor för januari - augusti och förväntas öka ytterligare under hösten.

Socialnämnden visar på ett underskott om 10,8 miljoner kronor för året gentemot budget. Fler personer söker försörjningsstöd. Det är inte bara fler som söker bistånd utan även hushållens genomsnittliga behov av ekonomiskt bistånd har ökat. Sedan första tertiet finns en liten nedåtgående trend vad gäller antal hushåll i försörjningsstöd, men antal personer ligger fortfarande på hög nivå. Utbetalt bistånd visar på ett underskott mot budget om 1 miljon kronor. Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem avviker med 4,5 miljoner kronor mot budget och ökat antal placeringar sedan förra prognosen och fortsatt hög nivå på familjehemsplaceringar bidrar till underskottet. Missbruksplaceringar och skyddsplacering visar på ett underskott på 7 miljoner kronor. Även här är nivån på placeringar hög och i dagsläget svårbedömt om hur prognosen kommer att se ut framåt. Det handlar delvis om unga personer, både kvinnor och män, med avancerat missbruk och äldre kvinnor med en långvarig missbruksproblematik som inte kan hanteras inom sektorns egen verksamhet. Beträffande skyddsplaceringar kan det delvis härledas till covid-19 utifrån ökad isolering i hemmet. Ökad belastning av brukare med komplex problematik och fler HSL ärenden, vilket lett till ökade personalkostnader, medför att vuxenstödsavdelningen avviker negativt 4,5 miljoner kronor mot budget.

Kultur och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut om 17,7 miljoner kronor. Av det prognostiserade underskottet är cirka 16,9 miljoner kronor hänförligt till covid-19. Underskottet består av mestadels minskade intäkter (19,5 miljoner kronor), men också av både minskade och ökade kostnader. Det är framförallt tre enheter som drabbas hårdast av covid-19; Scen och evenemang, Arena Skövde bad och Arena Skövde hall. Dessa enheter beräknas tillsammans få minskade intäkter med 17,5 miljoner kronor. De minskade kostnaderna till följd av covid-19 beror på minskad verksamhet och inställda arrangemang.

Servicenämndens skattefinansierade verksamheter prognostiserar ett överskott om närmare 9 miljoner kronor för 2021. Kapitalkostnad och elkostnad beräknas bli lägre än budget. Personalkostnaderna beräknas också bli lägre än budget på grund av vakanta tjänster och minskat antal timanställda på grund av covid-19, vilket också medför minskade löpande försäljningsintäkter för nämnden. Eftersom verksamheter varit nedstängda stora delar av året påverkar detta servicenämndens ekonomi tillfälligt positivt i år.

Servicenämndens taxefinansierade verksamhet (Skövde VA och Skövde Stadsnät) prognostiserar tillsammans ett underskott om 3 miljoner kronor för 2021. VA-verksamheten prognostiserar med ett negativt resultat om 3,5 miljoner kronor. Det är bland annat avskrivningarna som blivit högre och en redovisningsändring som påverkar prognosen. Intäkterna har ökat för fiberverksamheten samt att investeringstakten har gått ner och verksamheten har fått fler kunder i befintligt fibernät vilket bidrar till överskottet om 0,5 miljoner kronor.

Byggnadsnämnden visar ett överskott om 0,1 miljoner kronor för verksamhetsår 2021. Bygglövsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

6.2 Investeringsprognos

Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 1 036,1 miljoner kronor varav den taxefinansierade verksamheten uppgår till 235,6 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2021 ingår ombudgeteringar om 396,9 miljoner kronor från 2020. Prognosen för 2021 visar på en investeringsvolym om 503,1 miljoner kronor varav taxefinansierad verksamhet bedöms förbruka 143 miljoner kronor. Avvikelsen i förhållande till den totala investeringsbudgeten uppgår till 533 miljoner kronor och beror främst på att flera projekt har förskjutits i tid som kan förklaras av både interna och externa faktorer. Ytterligare en del av förklaringen är priserna på byggmaterial som ökat kraftigt i Sverige. Prisökningarna kan dels förklaras som en reaktion på pandemin som orsakat nedstängningar av fabriker och stängda gränser mellan länder. Under våren steg den globala efterfrågan snabbt och det uppstod en flaskhalsproblematik med höjda priser som konsekvens. Skövde kommun har genom servicenämnden försökt att möta detta genom att avvakta och flytta fram investeringsprojekt i de fall det är möjligt.

Inventarier

Den totala budgeten för inventarier uppgår 2021 till 65,6 miljoner kronor. I prognosen bedöms 40,2 miljoner kronor förbrukas under året. Avvikelsen om 25,4 miljoner kronor förklaras till största del av att lokalprojekt flyttats framåt vilket innebär även att inventarieinköpen förskjutits framåt i tid.

H22

Vid ingången av året fanns 30 miljoner kronor avsatta hos kommunstyrelsen för investeringsprojekt inom ramen för Handlingsplan 2022. De avsatta medlen ska användas till att investera i projekt som genererar en minskad årlig kostnad för kommunen. Utav de avsatta medlen har 22,5 miljoner kronor tillförts godkända projekt enligt följande fördelning:

- Lokaleffektiviseringar - 19,1 miljoner kronor
- LED-belysning Igelstorp - 0,38 miljoner kronor
- Grävmaskiner kommunverkstan - 3 miljoner kronor
- Pilot Elmoped - 0,05 miljoner kronor

Prognosen för ovan projekt uppgår till 21,5 miljoner kronor och bedöms minska kommunens kostnad med 2,1 miljoner kronor per år. Målsättningen och prognosen för kvarvarande medel hos kommunstyrelsen om 7,5 miljoner kronor är att de ska nyttjas och förbrukas under året.

Lokaler, reinvesteringar

Investeringsbudgeten för lokal- och reinvesteringsprojekt uppgår totalt 2021 till 471,2 miljoner kronor och prognosen för helåret är 209,7 miljoner kronor. Avvikelsen om 261,4 miljoner kronor kan till stora delar förklaras av att flera projekt är förskjutna i tid vilket gör att utgifterna uppstår kommande år. Den största avvikelsen visas på projektet Utveckling Billingen, avvikelsen om 58 miljoner kronor beror främst på en förskjutning i både tid och beslut. Utöver tidsförskjutningar kan den positiva avvikelsen förklaras av att utgiften för det färdigställda projektet Ekedals äldrecenter bedöms bli 35,4 miljoner kronor lägre än budget, varav 15,5 miljoner kronor avser ett investeringsbidrag.

Övriga projekt med större avvikelse:

- Skövde kommun planerade att starta upp två byggprojekt för servicebostäder men dessa kommer istället att förhyras varför budgeten om 50 miljoner kronor blir en positiv avvikelse mot årets investeringsbudget.
- Projektet Ombyggnad Stadshuset är ej påbörjat eftersom lokalbehoven har förändrats i och med pandemin, 17 miljoner kronor beräknas inte nyttjas under året.
- Projektet Actionpark har ännu inte startat upp på grund av oklar placering och årets budget på 8,5 miljoner beräknas inte att förbrukas.
- Projekten Björkebacken förskola i Stöpen samt samlad barn- och elevhälsa på Lundenskolan pågår enligt plan, men beräknas tillsammans förbruka 17 miljoner kronor lägre än budgeterat.
- Behovet av verksamhetsanpassningar har minskat i organisationen och beräknas visa en positiv avvikelse om 9 miljoner kronor för året.

Budgeten för reinvesteringar inklusive kök uppgår till 107,8 miljoner kronor. Prognosen för helåret är att 63,7 miljoner kommer att förbrukas. Avvikelsen om 44,1 miljoner kronor beror på att planerade köksprojekt är förskjutna till kommande år.

Affärsverksamhet

Fiberverksamheten har en investeringsbudget på 12,5 miljoner kronor. Enligt prognosen bedöms 7,5 miljoner kronor förbrukas under året och avvikelsen beror till största del av en något lägre efterfrågan än förväntat.

Årets investeringsbudget för VA uppgår till 223 miljoner kronor. Enligt prognosen beräknar VA med att 136 miljoner kronor förbrukas under året. Den största avvikelsen avser ombyggnaden av Stadskvarn som pågår och beräknas utnyttja 61 miljoner kronor i år av budgeten på 119 miljoner kronor. Ombyggnad av Fredriksbergs avloppspumpstation är försenat på grund av resursbrist och 4,5 miljoner kronor av årets budget kommer inte att användas.

Utbyggnad av kommunalt VA till Vristulven och Böja samt anslutningar utanför verksamhetsområde och exploateringsplaner i bland annat Melldala gör att belastningen på Timmersdala reningsverk ökar så mycket att ett nytt miljötillstånd måste sökas. Reningsverket kommer behöva byggas om och ut med anledning av detta. Även detta projekt är försenat på grund av resursbrist och 15 miljoner kronor av årets budget beräknas inte att nyttjas. Prognosen för att bygga vatten och avlopp ut till Knistad beräknas förbruka två miljoner kronor av budgeten på åtta miljoner kronor förutsatt att arbetet kan startas upp i december.

Fastighetsförvärv

Budget 2021 avseende fastighetsförvärv är 40 miljoner kronor och per 31/8 har enheten för Mark och exploatering förvärvat fastigheter för 17,2 miljoner kronor. Prognosen för 2021 visar ett överskott om 5,0 miljoner kronor. Den höga exploateringstakten gör att kommunen behöver fylla på sin markreserv avseende strategiska fastigheter för att skapa förutsättningar för kommunen att växa. Dock är det alltid planering och förhandling vilket ger en osäkerhet i prognos kring när förvärv genomförs och därmed när kostnad för förvärv förväntas. Verksamheten avseende strategiska fastigheter visar ett underskott om 13,5 miljoner kronor. Detta avser driftkostnader relaterade till investeringsbudgeten för fastighetsförvärv. Rivning och sanering under året bedöms kosta cirka

1,5 miljoner kronor. Vid varje förvärv görs en bedömning av kommande användning som formuleras i en avsiktsförklaring. Om fastigheten kommer att exploateras inom tre år så är eventuell byggnad inte att anse som en anläggningstillgång och då belastas driften med byggnadsvärdet vid förvärvstillfället. För 2021 så prognosticeras denna kostnad belasta driften med 8,5 miljoner kronor.

Infrastruktur

Investeringsbudget för infrastruktur 2021 är 216,3 miljoner kronor. Flera stora investeringar är budgeterade under året bland annat Mörkekorset/Staketgatan, Stationsgatan ombyggnad och yttertätorter. Prognosen är att vi kommer att förbruka 92,5 miljoner kronor under 2021. Underutnyttjande beror både på externa och interna faktorer. Avseende externa faktorer så pågår utredningar, vägplaner, ledningsarbete och överklagande vilket gör att vi måste avvakta i vissa projekt. Andra projekt som till exempel bulleråtgärder och Mörkekorset/Staketgatan har fått prioriteras ned på grund av resursbrist. Under 2021 kommer fem projekt färdigställas och avslutas, bland annat Nolhagavägen kapacitetsökning, Trafiklösning kvarteret Vipan Hallenbergstrondellen, Ombyggnation Dalvägen, samt Laddplats Arenan. Avseende de pågående projekten så har Nolhagavägen har byggts om för att öka framkomligheten. Arbetet med att öka kapaciteten på Nolhagavägen startade med att bygga om trafikplats Lillegårdsrondellen och den nya trafikplatsen Försäljaren mellan Coop och Elins esplanad. Del två i projektet var att bygga om korsningarna Mariestadsvägen/Nolhagavägen, Södra Metallvägen/Nolhagavägen och Norra Metallvägen/Nolhagavägen. Dalvägen har fått en bredare gång- och cykelväg, korsningen Dalvägen-Ekängsvägen har byggts om för att hantera mer trafik och anpassas även för att öka tillgängligheten. Hastighetssänkande åtgärder har placerats utanför förskolan. Prognos för investeringar i IT-infrastruktur är 3 miljoner kronor för året, en avvikelse mot budgeterade 5 miljoner kronor, vilket beror på att större investeringar genomfördes redan 2020. Investeringarna avser backupdatalagring, lagringskapacitet i servrar och nytt säkerhetssystem.

Medfinansiering infrastruktur

Under året är avsikten att skriva ett medfinansieringsavtal med Trafikverket för projekt Stallsikenrondellen. Projektet innebär en ombyggnation av Stallsikenrondellen, då det ska byggas en planskild korsning på platsen. Arbetet är komplicerat på grund av den trafikmängd som finns på platsen samt de ledningsflyttar som krävs. Kostnaden fördelas på egen investering samt medfinansiering. Total summa för kommunen är 76 miljoner kronor varav 18 miljoner kronor avser medfinansiering. Avseende delen för medfinansiering kommer den att kostnadsföras i sin helhet vid avtalsskrivande 2021.

Investeringsbudget

(miljoner kronor)	Utfall Delåret 2021	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse
Inventarier	21,6	65,6	40,2	25,4
H22 effektiviseringar**		7,5		7,5
Fastighetsförvärv	17,2	40,0	35,0	5,0
Infrastrukturinvesteringar	49,7	216,3	92,5	123,8
Lokalinvesteringar	139,9	471,2	209,7	261,4
- varav reinvestering	35,1	107,8	63,7	44,1
Affärsverksamheten	73,5	235,6	143,0	92,6
Summa investeringar	301,9	1 036,1	520,4	515,7
Infrastruktur inom exploateringsområden*	9,4			-9,4
VA inom exploateringsområden*	4,3		4,3	-4,3
Finansiell leasing*	8,2		8,2	-8,2
Bruttoinvesteringar	323,8	1 036,1	542,3	493,8
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter	-39,2		-39,2	39,2
Nettoinvestering	284,6	1 036,1	503,1	533

* Budgeteras på övergripande nivå och kommenteras under rubrik "Exploateringsprognos"

** Kvarvarande medel från beslutade 30 mnkr

6.3 Exploateringsprognos

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar för att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning och exploatera bostads- och verksamhetsområden genom att köpa, bearbeta och ställa iordning råmark för bostads- och verksamhetsändmål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas denna som omsättningstillgång. Den gata, parkmark och belysning som finns inom ett exploateringsområde och som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. Anläggningstillgångar finansieras i huvudsak av inkomster från försäljning av exploaterade bostads- och verksamhetstomter.

Aktivering och ibrukttagande av anläggningstillgångar inom exploatering

Inom de pågående exploateringsprojekten har kommunen per augusti 2021 gjort investeringar om 9,4 miljoner kronor. Samtidigt har man aktiverat anläggningstillgångar till ett värde av 0,1 miljoner kronor. När tillgångar aktiveras flyttas värdet från resultaträkningen till balansräkningen och kontot för pågående nyanläggning. Anläggningstillgångar för 9,5 miljoner kronor tagits i bruk vilket innebär att upparbetat värde för tillgångarna flyttas från kontot för pågående nyanläggning till kontot för gata, park och gatubelysning och avskrivning påbörjas. De anläggningstillgångar som avses är gator, gatubelysning och parkmark som färdigställts och som även i fortsättningen ska ägas av kommunen. Större projekt avseende investering inom exploatering under 2021 är Trädgårdsstaden etapp 2 och Trädgårdsstaden etapp 3.

Verksamhet

Budget för exploateringsverksamheten är 14 miljoner kronor för 2021 och prognosen visar ett underskott jämfört med budget om 23,5 miljoner kronor. 2021 kommer nio projekt att avslutas vilket kommer ge ett positivt exploateringsresultat om 33,5 miljoner kronor dock visar prognosen för projekt Karlsro samt Södra Aspelundsvägen på underskott vilket enligt försiktighetsprincipen ska lyftas fram så snart det är känt. Bedömningen är att det kommer att innebära en nedskrivning om cirka 41,3 miljoner kronor vilket kommer att belasta årets resultat. Verksamheten för exploatering belastas också med fastighetsskatt för de tomter där fastighetsbildning har skett.

Exploatering (mnkr)	Utfall 202108	Utfall 2020
Inbetalningar	23,6	71,0
Utbetalningar	12,4	20,1
Nettoexploatering	11,2	50,9
Effekter i balansräkning		
Anläggningstillgångar		
Investeringar	9,4	9,9
Pågående arbete	6,9	7,0
Omsättningstillgångar		
Exploateringsfastigheter	-162,7	-152,0

*Tabellen redovisar exploateringsverksamhet exklusive VA

7 Finansiell analys

7.1 Delårsresultat

Delårsbokslutsresultatet per 2021-08-31 är för kommunen positivt med 304,9 miljoner kronor (föregående år 331,0 miljoner kronor). För en rättvisande jämförelse mellan åren görs analysen efter avdrag av jämförelsestörande poster och reavinster. Per 2021-08-31 fanns inga jämförelsestörande poster men reaförluster uppgående till 1,9 miljoner kronor. Resultatet efter avdrag för jämförelsestörande poster och reavinster uppgår därmed till 306,9 miljoner kronor vilket är ett lägre resultat i jämförelse med föregående års delårsresultat. Det fortsatt höga delårsresultatet beror till största delen på att ökningen av skatteintäkter och statsbidrag är högre än

ökningen av nettokostnaderna. Ökningen av skatteintäkter och statsbidrag beror främst på ökning av stadsbidrag kopplat till ersättning för covid-19 situationen.

Resultat

(miljoner kronor)	Helår 2020	Delår 2019	Delår 2020	Delår 2021	Prognos 2021
Årets resultat	301,3	145,1	331,0	304,9	271,2
% av skatter och bidrag	9,2	7,2	14,8	13,2	7,8
Reavinster och jämförelsestörande poster	-4,3	-3,2	-2,1	1,9	1,9
Resultat efter justering för reavinster och jämförelsestörande poster	297,0	141,9	328,9	306,9	273,1

Resultatanalys och balanskravet

(miljoner kronor)	Helår 2020	Delår 2019	Delår 2020	Delår 2021	Prognos 2021
Årets resultat	301,3	145,1	331,0	304,9	271,2
- avgår samtliga realisationsvinster	-5,9	-3,2	-2,1	1,9	1,9
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	295,4	141,9	328,9	306,9	273,1
Synnerliga skäl enl. KL 8:5b§					
Justerat balanskravsresultat	295,4	141,9	328,9	306,9	273,1
Reserveringar av medel till resultatutjämningsreserv					
Årets balanskravsresultat					

Det lagstadgade balanskravet avser resultatet i årsredovisningen och inte i delårsresultatet. Det är ändå av intresse att göra en avstämning för perioden eftersom det ger en indikation om utfallet även för helår. Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskas, finns det en skyldighet att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och därmed klarat balanskravet.

7.2 Kapacitet

%	Helår 2020	Delår 2020	Delår 2021
Soliditet exkl. pensionsansvarsförbindelse	38,8	39,6	41,0
Soliditet inkl. pensionsansvarsförbindelse	29,1	29,6	31,6

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. Soliditeten exklusive pensionskulden uppgår per 2021-08-31 till 41,0 procent vilket är en ökning jämfört med delåret föregående år samt årsbokslutet. Ökningen av soliditeten beror på en hög resultatnivå vid delåret och en ökning i övrigt eget kapital tack vare 2020 års höga resultat.

För att få en mer rättvisande bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ska soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet (den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och inte påverkar resultaträkningen. Om detta åtagande, som vid delåret uppgick till 886,5 miljoner kronor, läggs in i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet uppgående till 31,6 procent. Soliditeten inkl. hela pensionsåtagandet

har ökat i jämförelse med delåret föregående år samt vid årsskiftet vilket främst beror på samma faktorer som ovan.

7.3 Investeringar och exploateringar

Investerings- och exploateringsredovisning

(miljoner kronor)	Helår 2020	Delår 2019	Delår 2020	Delår 2021	Prognos 2021
Årets bruttoinvesteringar inkl. finansiell leasing och exploateringsområden	568,8	352,4	371,9	323,9	542,3
Årets resultat + avskrivningar	539,8	297,2	487,7	473,3	522,4
(efter jämförelsestörande poster)	539,8	297,2	487,7	473,3	522,4
i förhållande till årets bruttoinvesteringar (%)	94,9%	84,4%	131,1%	146,1%	96,3%
efter jämförelsestörande poster)	94,9%	84,4%	131,1%	146,1%	96,3%

Periodens bruttoinvesteringar uppgår till 323,9 miljoner kronor inklusive finansiell leasing vilket är 48 miljoner kronor lägre än vid samma period föregående år. Bruttoinvesteringarna beräknas också uppgå till en något lägre nivå vid årsskiftet än vid samma period föregående år. Vid delåret ryms investeringarna, (nettoinvesteringar 284,6 miljoner kronor efter avdrag för investeringsbidrag och anslutningsavgifter) inom resultatet inklusive avskrivningar (168,4 miljoner kronor) vilket betyder att kommunen klarar att investera samtliga investeringar vid delåret 2021 med överskott av skatter och bidrag.

Se vidare under avsnitt investeringsprognos.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

%	Helår 2020	Delår 2020	Delår 2021	Prognos 2021
Självfinansieringsgrad av investeringarna	98,5	135,8	166,3	103,8
(avser materiella tillgångar med hänsyn till jämförelsestörande poster)				

Självfinansieringsgrad är ett mått på hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel, det vill säga överskott av skatter och bidrag. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen skattefinansierar samtliga investeringar, vilket innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

Självfinansieringsgraden per 2021-08-31 har kraftigt ökat i jämförelse både med delåret 2020 och vid årsskiftet 2020 och uppgår till över 100 procent vilket betyder att kommunen skattefinansierar samtliga investeringar. Detta beror på en högre resultatnivå vid delåret 2021, än föregående år. Prognostiserad självfinansieringsgrad för 2021 uppgår till 103,8 procent.

7.4 Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar

(miljoner kronor)	Helår 2020	Delår 2020	Delår 2021
Aktier bokfört värde	1 109,4	1 109,4	1 114,5
Kortfristiga placeringar	189,1	41,2	463,7

(miljoner kronor)	Helår 2020	Delår 2020	Delår 2021
Likvida medel	173,1	302,8	91,6
varav koncernbolagens andel av toppkontot	136,5	116,1	134,0
Checkkredit	200,0	200,0	200,0

Under posten aktier bokfört värde, redovisas aktier kommunen innehar i andra organisationer, merparten av dessa avser aktier i Skövde Stadshus AB.

Under kortfristiga placeringar redovisas placeringar som kommunen har i en pensionsfond, som ämnar till att genom portföljens avkastning kunna finansiera pensionernas indexeringskostnader, samt om avkastningen medger, också finansiera nyligen intjänade pensionsförmåner. I posten ingår även placeringar möjliggjort av erhållna gåvor till kommunen (Egnells gåva, Adamssons gåva och Wallers gåva). Det finns även placeringar ämnade till överskottslikviditet som inkluderas under kortfristiga placeringar. Det har skett stora förändringar i värdet på placeringarna sedan förra delåret och sedan årsskiftet. Detta beror delvis på infasning av kapital till pensionsfonden om drygt 320 miljoner kronor sedan placeringarnas start i december 2020. Värdeökningen beror även på en mycket stark utveckling på aktiemarknaderna under delåret.

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Medlen behövs för att garantera att verksamheterna kan fungera men en för hög likviditet ger onödiga kostnader. Överskotts- och underskottslikviditet balanseras mellan de kommunala bolagen och kommunalförbunden som är anslutna till koncernkontosystemet. Per 2021-08-31 hade kommunen ett negativt saldo på toppkontot, medan kommunkoncernen som helhet hade ett positivt saldo om 91,6 miljoner kronor. Saldot är förhållandevisvis lågt, vilket dels beror på att utbetalningar av fakturor har skett direkt och inte vid förfallodatum, dels att kommunen amorterade på sin låneskuld med 200 miljoner kronor. Kommunens checkkredit som uppgår till 200 miljoner kronor användes en dag under perioden.

7.5 Finansiella skulder

(miljoner kronor)	Helår 2020	Delår 2020	Delår 2021	Prognos 2021
Lån i bank (kort- och långsiktig)	3 975	3 875	3 984	4 184

Kommunens låneskulder har stigit med 9 miljoner kronor efter både refinansiering, nyupplåning och amortering under delåret och uppgår per 2021-08-31 till 3 984 miljoner kronor. Av den totala skulden avser 2 021,2 miljoner kronor koncernbankens utlåning till bolag, förbund och stiftelser. Resterande 1 962,8 miljoner kronor avser Skövde kommuns och Skövde VA:s egna lån. Jämfört med årsskiftet har förhållandet mellan kommunens egen andel i skulderna och det som lånas vidare i koncernen endast förändrats lite grann.

Av kommunens skulder har 2 900 miljoner kronor en fast ränta med hjälp av räntederivat, övriga 1 084 miljoner kronor har en rörlig ränta. Under perioden har kommunen inte bundit upp någon del av låneskulden till fast ränta, och per 2021-08-31 räntesäkras 73 procent av skuldportföljen. Kommuninvest är långgivare bakom samtliga skulder och motparten för derivaten är SEB, Nordea och Swedbank. Kommunens tolv månaders genomsnittsränta uppgick 2021-08-31 till 0,37 procent, vilket kan jämföras med ett år bakåt då genomsnittsräntan var 0,46 procent.

Prognostiserad upplåning under hösten uppgår till 200 miljoner kronor.

Skillnaden mellan de totala finansiella skulderna i balansräkningen och låneskulden beror på långfristig leasingskuld, anslutningsavgifter och investeringsbidrag.

7.6 Pensionsåtaganden

(miljoner kronor)	Helår 2020	Delår 2020	Delår 2021
Avsättning till pensioner (inkl. löneskatt)	249,1	243,8	286,2
Pensionsförpliktelse äldre än 1998 (inkl. löneskatt)	888,2	898,2	886,5
Total pensionsförpliktelse	1 137,3	1 142,0	1 172,7

Kommunens pensionskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket i praktiken innebär att större

delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat och skuldredovisning. Denna del av pensionskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt då detta kommer generera framtida utbetalningar. Det totala pensionsåtagandet har ökat från årsskiftet med 35,4 miljoner kronor.

För att minska de framtida pensionskostnaderna har en förtida inlösen gjorts mellan åren 2006-2016 om totalt 177,1 miljoner kronor. Skövde kommun kommer kunna täcka framtida utbetalningar av pensionsåtagandet då total skuld uppgår till 1172,7 miljoner kronor och eget kapital uppgår till 3 863,5 miljoner kronor.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni 2020 togs beslut att ändra Skövde kommuns strategi för hantering av pensionskulden vilket innebär att kommunen bygger upp en pensionsfond med finansiella placeringar för att möta framtida pensionsåtaganden. Dessa genomförs i två placeringsportföljer förvaltade av Swedbank Robur respektive SEB, och investeringar sker i aktie- och räntefonder. Portföljerna har en långsiktig investeringshorisont, och riktlinjer för förvaltningen bestäms i Skövde kommuns finanspolicy och finansriktlinjer. Avsättningar sker med 25 miljoner kronor per månad tills ett totalt värde av 600 miljoner kronor har fasats in. Placeringarnas värde ska därefter nå en nivå där konsolideringsgraden uppgår till 110 procent innan medel från fonden ska tas ut och användas. Med konsolideringsgrad menas den andel av det totala pensionsåtagandet som förvaltas i pensionsförsäkringar och pensionsfond. Vid delåret 2021 uppgår konsolideringsgraden till 41,1 procent.

7.7 Kontroll

Avstämning av ekonomiska mål

Kommunfullmäktiges mål är: Resultatet ska vara tre procent av skatter och bidrag i genomsnitt över mandatperioden.

- Bedömningen är att målet kommer att uppnås över mandatperioden.

8 Bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer och där kommunen har stort inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen. Där procentsats inte anges är ägandet 100 procent. Här finns också en kort beskrivning av viktiga händelser under delåret.

Då koncernens räkenskaper inte uppfyller de villkor som behövs för att upprätta en sammanställd redovisning jämte kommunen så redovisas inte delårsresultat med prognos på koncernnivå. I bilaga däremot, redovisas respektive koncernbolags delårsutfall, helårsprognos samt en utökad beskrivning av väsentliga händelser.

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB är kommunens verktyg för att utöva en aktiv styrning och ledning av sina bolag.

En gemensam upphandling av revisionstjänster har genomförts i koncernen med Ernst & Young som vinnande anbudsgivare.

AB Skövdebostäder

AB Skövdebostäder är ett av kommunens viktigaste redskap för att främja en god bostadsförsörjning. Avsikten med detta allmännyttiga bostadsföretag är att det ska fungera som kommunens långsiktiga företrädare på bostadsmarknaden i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendalternativ i regionen.

På fastigheten Kurorten 4 har bolaget byggt 132 lägenheter för studenter som blev färdigställda och inflyttningsklara till höstterminen 2021.

Övriga nybyggnadsprojekt som pågår är Mossagården på Norrmalm där bolaget bygger ytterligare 90 trygghetsboenden med inflyttning sommaren 2023. I Trädgårdsstaden uppförs 65 lägenheter i kv Jordfräsen med inflyttning i flera etapper under hösten 2022. På Mariesjö i kv Bostället 23 projekterar bolaget för att uppföra 71 bostäder för en yngre målgrupp. Vidare tittar bolaget på projekt i Stöpen såväl som Tidån.

Skövde Energi AB

Skövde Energi AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska också tillgodose kundernas behov av

konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Dessutom ska bolaget drivas i syfte att skapa affärsmässig samhällsnytta.

Under 2021 har elpriserna varit historiskt höga samtidigt som bolaget har haft en hög produktion. Ett aktivt engagemang av alla i bolaget i arbetet med effektivisering har varit framgångsrikt. 2021 inleddes kallare än energiindex och med ökad produktion. Genom bra upphandlingsstrategi och gott samarbete med skogsbränsleleverantörerna har bolaget en tryggad leveranssäkerhet och har lyckats hålla kostnaden för skogsbaserat biobränsle på en låg nivå. Det gynnsamma prisläget på spotmarknaden har också skapat en lönsam elproduktion.

Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB är kommunens redskap för att främja nyföretagande och tillväxt i Skövde kommun. Detta görs genom att tillhandahålla ändamålsenliga och attraktiva företagslokaler i en teknik- och forskningspark med koppling till Högskolan i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen.

Kreativa Hus Skövde med dotterbolag har under 2021 haft ett första halvår där bolagen har varit helt oberörda av effekterna av Covid-19, vilket är mycket positivt. Bolaget har använt möjligheten när färre användare varit på plats till att planera framåt, arbeta med sina hyresgäster genom att arbeta fram planer för deras lokalförsörjning samt investerat i miljöer och byggnader.

Stort fokus har varit på förtätning av fastigheten Tegelbruket 5, där externa parter vävts in, samt givetvis Skövde kommuns olika funktioner. Stor vikt har lagts vid att komma närmare Science Park Skövde samt att hämta in prognosdata för tillväxt, behov och framtid för att hamna ut rätt avseende lokalförsörjning.

Arbete kring ny vision för Skövde kommun samt Skövdes platsvarumärke har varit intressanta processer som vävts in i affärsplanering och daglig verksamhet.

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska driva och utveckla besöksnäringen så att den växer mer än i riket i stort, samt verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

Citysamverkan, från projekt till pågående process - Under året har vi i samverkan med Skövde Kommun, Cityförningen och Fastighetsägarna genomfört en omstart av arbetet med Citysamverkan. Vi har anställt Joakim Gustafsson som destinationsutvecklare för stadskärnan. Joakims uppdrag är att koordinera de tematiska arbetsgrupper som är bildade och leda arbetet på uppdrag av en styrgrupp.

Lansering av Skövdes beslutade platsvarumärke - Nu är Skövdes nya platsvarumärke på plats! Play it like Skövde är mentaliteten som ligger till grund för hur vi vill att platsen ska utvecklas och kommuniceras. Platsvarumärket ska bidra till att öka den lokala stoltheten, att Skövdeborna känner en glädje och stolthet över att bo och verka i Skövde samt att Skövde ska öka sin varumärkesstyrka i omvärlden.

Skövde Airport AB

Skövde Flygplats AB är kommunens redskap för att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Detta sker genom att bolaget bedriver flygplatsverksamhet och skapar goda förutsättningar för flygkommunikation som en del av infrastrukturen och samhällsnyttan. Bolaget ska arbeta för att möta marknadens efterfrågan på bra flygkommunikationer. Tillsammans med andra intressenter ska bolaget aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort.

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska flygplatsen avvecklas senast 2022-06-30. Avvecklingen kommer att göras i olika skeden med uppsägning av avtal, försäljning av bolagets inventarier, utrustning, byggnader och fordon. Vissa avtal kommer bolaget att få lösa i förtid och medel för detta kommer budgeteras i en särskild avvecklingsbudget.

Från 2022-07-01 kommer ingen flygplatsverksamhet att bedrivas utan endast administrativt bolagsarbete efter avveckling.

Balthazar Science Center AB

Balthazar Science Center AB är ett av kommunens redskap för att stimulera intresset för teknik, matematik och naturvetenskap bland barn, elever, pedagoger och allmänhet i Skövde och Skaraborg. Bolagets verksamhet ska med ett långsiktigt perspektiv bidra till kompetensförsörjning samt göra Skövde till ett regionalt nav för utbildning.

Verksamheten har under delåret haft kraftfull påverkan av pandemi och Covid-19, med paus för fysiska besök och erbjudanden inom samtliga områden från november 2020 till och med 31 augusti som enskilt största påverkande händelse.

Bolaget har under perioden investerat tid och resurser i syfte att förstärka sin attraktionskraft och räckvidd långsiktigt, genom att accelerera digital transformation såväl inifrån sin interna kärna, som utåt riktat i erbjudande och programutveckling online i mötet med sina målgrupper.

Som en konsekvens av Covid-19 och paus för fysiska besök, har bolaget nyttjat möjligheten att genomföra investeringar som kräver ingrepp i fysisk miljö och tagit tillvara möjligheten att genomföra byggnationer, förnyelse och förbättrat underhåll i fysisk miljö.

Science Park Skövde AB

Science Park Skövde AB har som syfte att främja nyföretagande och tillväxt. Bolaget ska verka för att skapa synergier, stärka konkurrenskraften, främja arbetstillfällen och därmed öka Skövdes attraktivitet.

Bolaget har året fortsatt sitt effektiviseringsarbete genom att jaga onödiga kostnader och förenkla processer och administration för att ha ett bra utgångsläge för framtida expansion och acceleration. Pandemin har fortsatt påverka konferensverksamheten negativt. Antalet etableringar i Parken har kraftigt ökat.

Mörkebäckens Fastighets AB

Mörkebäcken Fastighets AB äger en strategisk viktig fastighet i området Mariesjö. Fastigheten kommer bli en del av omvandlingen till den nya stadsdelen för Skövdes framtida utveckling.

Skaraborgs kommunalförbund

Skaraborgs Kommunalförbund ska ta tillvara medlemskommunernas intressen och främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet är att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare, och att samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundet har 15 medlemskommuner.

Årets verksamhets påverkas av större omställningsarbete inom den Nära vården och revidering av Hälso- och sjukvårdsavtalet mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner.

Ny förbundsdirektör tillträdde i mars och arbete med att förtydliga förbundets organisationsstruktur har varit en av de inåtriktade aktiviteterna. Inledningsvis har särskild uppmärksamhet riktats mot översyn och revidering av interna styrdokument och allmänna arbetsgivarfrågor.

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

MÖS är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som ska bidra till hållbar utveckling i syfte att forma en hälsosam och god miljö för dagens och morgondagens invånare. Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Nämnden har även för 2021 bedrivit tillsyn enligt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Under årets första åtta månader har 214 kontrollinsatser utförts i medlemskommunerna. Vid de 133 planerade insatserna har en uppföljande tillsyn gjorts i 65 av dessa, vilket motsvarar ca 49 procent. Det är således en ovanligt hög andel där avvikelser noterats.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

RÖS bedriver en gemensam räddningstjänst för sina förbundsmedlemmar. Enligt lagen om skydd mot olyckor ligger detta ansvar annars på var och en av förbundsmedlemmarna. Syftet med förbundet är att bedriva en effektiv och kostnadseffektiv räddningstjänst med god ekonomisk hushållning kring förbundets samlade resurser. Förbundets främsta mål är att medverka till att förebygga olyckor och bränder samt minimera konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Invånarna och de som vistas inom räddningstjänstområdet ska erbjudas en kompetent och effektiv räddningstjänst med hög beredskap för att kunna rädda liv och egendom samt begränsa skador på människa, miljö och egendom. Medlemskommunerna är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg och Gullspång.

Bildandet av ett gemensamt ledningssystem för RÖS och RVS (Räddningstjänsten Västra Skaraborg) är en viktig strategisk riktning för att bygga den robusthet och förmåga som krävs för att möta lag- och föreskriftskrav, men också för att bygga resiliens mot en ständigt förändrad riskbild. Vid det här laget vet vi att människan både påverkar och påverkas av klimatförändringarna.

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

AÖS ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Den kommunala renhållningsskyldigheten regleras i miljöbalken. Skyldigheten innebär bland annat ansvar för insamling av kommunalt avfall från hushåll och verksamheter, samt tömning av små avloppsanläggningar. Medlemskommunerna är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Falköping och Gullspång.

Under våren har Skultorps återvinningscentral byggts om till en kvartersnära återvinningscentral (KÅVC) med Grönt kort. KÅVC:n är den första i sitt slag. Den skiljer sig från övriga ÅVC genom att den är till för boende i ett särskilt område och är anpassad för avfallsslag som uppstår fortlöpande i hushållen.

Förbundet kommer att växa med fyra nya kommuner vid årsskiftet.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Skaraborgsvatten ansvarar för att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Förbundet ska leverera vatten av bästa möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd kemiska tillsatser. Det ska också upprätthålla god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten. Skaraborgsvatten ska dessutom aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvaliteten. Medlemskommunerna är Skövde, Skara och Falköping.

På grund av nya myndighetsbeslut och även klimatförändringar utreds behovet av ytterligare en mikrobiologisk säkerhetsbarriär, vad detta landar i är ännu oklart. Förmodligen behöver en större ut-/ombyggnad av processen i Borgunda vattenverk genomföras. Detta behövs även för att kunna säkerställa vattenkvaliteten till kommunernas ledningsnät som blir större och längre. Sedan maj månad provkörs en pilotanläggning med ultrafilter för att kunna utvärdera om det är en lämplig barriär.

Arbetet med säkerhet har fortskridit och förbundet har nyligen bytt till ett säkerhetsklassat staket runt vattenverkets anläggning i Borgunda.

Projektering pågår för ny vattenledning från Borgunda till Skövde, i ett första skede kommer ny ledning läggas på sträckan från Loringa till Skövde, byggstart är augusti 2021. Förbundets nya kalkdosering är byggnadsmässigt klar, drifttagning planeras under hösten. Renovering har skett av ett av sex sandfilter och planen är att renovera ett per år framöver.

9 Uppföljning inom personalområdet

9.1 Personal- och löneutveckling

9.1.1 Personal- och personalkostnadsutveckling

Personalkostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter har ökat med ca 90 mkr under året inklusive höjning av årets löner i löneöversyn. Kostnadsökningen består främst i ökade löner (40 mkr) och ökade semesteruttag (40 mkr) för våra medarbetare. Övertiden och fyllnadstiden ligger på samma nivå som förra året. Sjukfrånvarokostnaderna har minskat med ca 1 mkr sedan föregående år och ligger nu på 23 mkr varav den största delen av minskningen ligger på vård och omsorg. De sektorer som har ökat sina personalkostnader mest är barn och utbildning samt medborgare och samhällsutveckling. Ökningen inom barn och utbildning beror främst på ökade vikarie-kostnader och ökade sjukfrånvarokostnader på grund av pandemin. Ökningen inom medborgare och samhällsutveckling är kopplad till de 100 anställningar inom arbetsmarknadsenheten "jobb gör unga".

Antalet heltidsarbetare har ökat med ca 130 st. Orsaken är framförallt den minskade sjukfrånvaron. Utöver det har antalet heltidsarbetare i medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser ökat med 75 st. I övrigt har antalet barnskötare ökat med 26, undersköterskor med 25, stödassistenter med 14 och elevassistenter med 13. En del av anledningen till detta är den minskade sjukfrånvaro.

Det har även skett en minskning av timavlönade med ca 45 st. på kommunnivå. Användandet av timavlönade har minskat i verksamheterna på grund stängningar vilket medfört ett mindre behov av medarbetare. De befattningar där antalet heltidsarbetare har minskat mest är som personliga assistenter (-13 st.) och kockar/måltidspersonal (-5 st.). Personliga assistenter minskar på grund att Försäkringskassans bedömning av assistansersättning blivit hårdare. Kock och måltidspersonal har minskat mestadels för att både sjukfrånvaron och vård av barn ökat och man då på grund av situationen med stängda kök inte behövt ta in vikarier.

Antalet tillsvidareanställda har ökat med ca 40 st. varav de största ökningarna ligger i befattningarna lärare

tidigare år med ca 15 st., undersköterskor särskilt boende med ca 15 st., elevassistenter med ca 11 st. och barnskötare med ca 8 st. Även visstidsanställda har ökat där framförallt antalet barnskötare, lärare tidigare år, förskollärare och sjuksköterskor ökat.

I jämförelse med Skaraborgs kommunerna har vi en mycket lägre andel utförda timmar på timlön. Vi ligger på 4,5% mot snittet i Skaraborg som ligger på 7%. Vi har också ett lägre uttag av övertid och fyllnadstid där vi ligger på 0,7% i jämförelse med snittet i Skaraborg på 0,9%.

Antalet män i kommunen ökar och andelen har ökat med en procentenhet sedan föregående år. Dock ser vi fortfarande behov av att rekrytera män till kvinnodominerade befattningar och kvinnor till mansdominerade befattningar

9.1.2 Heltidsarbete som norm

Andelen heltidsanställda medarbetare med tillsvidareanställning ökar med ca en procentenhet på kommunen och ligger nu på 80%. Framförallt är det kvinnor som i större utsträckning arbetar heltid medan män ligger kvar på samma nivå.

Jämfört med hela rikets kommuner (2020) ligger Skövde kommuns andelen heltidsarbetande med månadslön på genomsnittet. I jämförelse med kommunerna i Skaraborg (första halvåret 2021) ligger Skövde fyra procentenheter över genomsnittet och 4 av kommunerna har en högre andel heltider med tillsvidareanställning än Skövde.

Vård och omsorg arbetar aktivt med att anställa på heltid och alla nya tjänster utannonseras som heltider. Där har andelen heltider ökat med nästan tre procentenheter. Heltidsarbete som norm är viktigt för sektorn för att minska rekryteringsbehovet framåt; om fler medarbetare arbetar mer drar sektorn nytta av befintliga medarbetares kompetens och behov av nyanställning minskas. Resultatet av en enkätundersökning som under våren genomfördes bland deltidsanställda i sektorn visar att de främsta orsakerna till att inte arbeta heltid är relaterade till privatlivet; att man vill ha mer tid för privatliv. Därefter följde orsaker relaterade till arbetsliv såsom arbetsmiljö och arbetstider.

En annan sektor med många deltid är sektor service där de kvinnodominerade befattningarna inom lokalvård och måltid står för hög andel. Där kommer det under hösten att arbetas med att implementera en handlingsplan för heltid. Första steget kommer att vara en intresseförfrågan om heltid till alla medarbetare som i dag arbetar deltid.

9.1.3 Löneutveckling

Inför löneöversyn 2021 fick alla chefer i kommunen möjlighet att utbildas i den nya lönepolicyn. Den årliga kommungemensamma löneanalysen av alla kommunens befattningsgrupper genomfördes under våren 2021. Resultatet användes för att avsätta en del av lönebudgeten till att prioritera grupper som är svårrekryterade och/eller ligger lågt i lön jämfört med andra kommuner samt rätta till osakliga löneskillnader i lika och likvärdigt arbete. Osakliga löneskillnader hittades i gruppen rektorer där män tjänade mer än kvinnor utan sakliga förklaringar. Resultatet blev ett utfall på 3,8% till kvinnor och 2,6% till männen. Prioriteringen resulterade i att de osakliga löneskillnaderna mellan män och kvinnor rättades till.

Prioriteringen av vård och omsorgspersonal med undersköterskeutbildning fortsatte och hamnade runt 4% (eller 1200 kr/per medarbetare) i löneökning i snitt i gruppen. Resultatet blev att vi nådde närmare målet med rätt lön för gruppen. En större analys kommer att göras i samband med löneöversyn 2022 och då kommer även beslut att tas om ytterligare prioritering behövs för att nå rätt lön.

Totalt utfall för löneöversyn blev 2,6% där kvinnor fick 2,6% och män 2,4%. Skillnaden i lön mellan män och kvinnor ligger på ca 1500 kr vilket är ungefär samma nivå som förra året och ligger på snittet av skillnaden i lön mellan män och kvinnor i Skaraborgs kommunerna. Den årliga lönekartläggningen för jämställda löner kommer att genomföras under hösten 2021 och där kommer vägledning att ges för att se om ytterligare osakliga löneskillnader behöver rättas till.

Utvärderingen av löneöversynen visade på förbättringsområden inom områdena; att förenkla löneöversynsmodulen, arbeta in lönekriterierna i verksamheterna, se över analysunderlag, utbilda i kollektivavtal och lönepolicy samt utveckla arbetssätt med dialog inom och mellan sektorer i lönebildning och löneöversynsarbetet.

Prioriterade områden under hösten kommer löneöversynsmodulen att ses över och arbetet med att arbeta med rätt lön enligt den nya lönepolicyn att fortsätta. Workshop kommer att genomföras med samtliga chefer. Även ett arbete med att se över lönestrukturer i grupper kommer att prioriteras framöver.

	2021	2020	2019
Medianlön	30 750	30 100	29 600
Kvinnor	30 600	29 900	29 400
Män	31 600	31 150	30 700
Medellön	32 731	31 684	31 078
Kvinnor	32 354	31 312	30 674
Män	33 947	32 904	32 419
Definition: Tabellen visar medianlön och medellön exkl. tillägg för tillsvidareanställda i juni resp. år			

9.1.4 Personalmått för personalutveckling

Personalstruktur	2021	2020	2019
Antal tillsvidareanställda	4565	4526	4478
varav kvinnor	3483	3478	3455
varav män	1082	1048	1023
Antal visstidsanställda	418	400	467
varav kvinnor	295	285	355
varav män	123	115	112
Totalt antal månadsavlönade	4964	4903	4914
varav kvinnor	3767	3746	3784
varav män	1197	1157	1130
Andel tillsvidareanställda av samtliga anställda	92%	89%	88%
varav kvinnor (av totalt antal kvinnor)	92%	91%	88%
varav män (av totalt antal män)	90%	86%	84%
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst	80%	79%	77%
varav kvinnor	78%	76%	74%
varav män	89%	89%	88%
Definition: Antalet är redovisat exkl. medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser enl. SKR standard. Statistik från juni.			
Arbetad tid	2021	2020	2019
Heltidsarbetare	4009	3880	4098
varav kvinnor	2907	2840	2998
varav män	1102	1040	1100
Heltidsarbetare med timlön	179	225	294
varav kvinnor	127	156	208

Personalstruktur	2021	2020	2019
varav män	52	69	86
Heltidsarbetare utförda på övertid/fyllnadstid	29	29	41
varav kvinnor	20	20	28
varav män	9	9	13
Definition: Heltidsarbetare visar antalet timmar som är utförda respektive år/halvår omräknat till heltidsarbetare (heltidsarbetare =165 timmar/månad). Statistik ack från jan-jun.			

9.2 Kompetensförsörjning

9.2.1 Strategisk kompetensförsörjning

Det strategiska arbetet med kompetensförsörjning har sin utgångspunkt i kompetensförsörjningsprocessen som arbetas fram under 2020. Processen skapar ett tydligt, systematiskt tillvägagångssätt för att analysera och planera för verksamheternas kompetensförsörjning.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet har sin grund i verksamheternas kompetensförsörjningsplaner. Förutom heltidsarbete som norm, medarbetaridé och ledarskapsutveckling har fokus under våren varit att fortsätta arbeta med en gemensam introduktionsprocess i syfte att skapa en likvärdig grund för introduktion av nya medarbetare.

I övrigt har arbete påbörjats med att ta fram en kompetensmodell för strategisk planering av kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov. Kompetensmodellen blir även ett verktyg för att planera individuell kompetens- och karriärutveckling för medarbetare i kommunen. Skövde arbetar även vidare med breddad rekrytering och STEG modellen, och här ser vi en positiv ökning av antalet anställda på vår arbetsmarknadsavdelning.

Under våren har kompetensforum i Skaraborg med representanter från kommunerna, näringsliv, arbetsförmedling och kommunalförbundet tagit fram en samlad rapport kring kompetensförsörjningsutmaningarna i Skaraborg. Utmaningar som identifierats är att hitta rätt utbildningar för nya tider, matcha utbud på arbetskraft med efterfrågan på arbetsmarknaden och att säkra roller och ansvarsfördelning i det fortsatta arbetet

Redovisning av kompetensförsörjningsanalys

Kommunen står fortsatt inför kompetensförsörjningsutmaningar kopplat till demografiförändringar och brist på framtida arbetskraft. Om Skövde följer samma utveckling som storstadsregionerna och andra delar av landet kommer bristen på arbetskraft öka framöver. Därför läggs fokus på att varje år uppdatera och följa upp både den kommungemensamma och de sektorsspecifika kompetensförsörjningsplanerna och analyserna.

Utifrån kompetensförsörjningsplanen arbetar kommunen med olika aktiviteter som främjar kompetensförsörjning. Övergripande aktiviteter som pågår och varit prioriterade under året är exempelvis implementering av medarbetaridé, utredning kring kommungemensamma förmåner, standardisering av introduktionsprocessen och kompetensmodell för Skövde inför pilotgenomförande för sjuksköterskor.

Alla sektorerna har påbörjat arbetet med egna kompetensförsörjningsplaner och aktiviteter utifrån kommande behov. Alla arbetar efter ARUBA-modellen som står för; Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla. Inom attrahera arbetas det bland annat med att erbjuda praktikplatser, arbeta med ambassadörsnätverk, medverka i nätverk och mässor med mera

Inom området rekrytering erbjuds chefer utbildning i kompetensbaserad rekrytering, kravprofiler och referenstagning. Inom området behålla och utveckla är individuell kompetensutveckling, mentorskap, tydliggörande av processer och behålla medarbetare längre i arbete olika exempel på insatser. Inom avsluta arbetas det bland annat med att standardisera avslutningssamtalen och följa upp avgångsorsaker.

Svårrekryterade grupper

De flesta av kommunens yrkesgrupper visar en liten tillgång på arbetsmarknaden de kommande åren men i dagsläget upplevs inte alla dessa grupper som svårrekryterade. Det kan bero på att tillgång och efterfrågan ser olika ut beroende på vart i landet man befinner sig. I Skövde får vi fortfarande sökande till de flesta av våra tjänster.

Några grupper är dock redan i dag svåra att rekrytera till. Bland annat är det befattningarna; legitimerade lärare, specifikt inom matematik/no, lärare inom grundskolan F-6, lärare i praktiska/estetiska ämnen, lärare i fritidshem samt förskollärare som är svårrekryterade. Även mindre yrkesgrupper såsom ingenjörer, arkitekter och fysioterapeuter och specialistsjuksköterskor, som till exempel distriktssjuksköterskor och psykiatrisjuksköterskor är det svårt att rekrytera till.

Här görs det lokala insatser i sektorerna som fastställs i kompetensförsörjningsplanen för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.

9.2.2 Ledarutveckling

Kommunens ledarprogram fortgår och har under våren inriktat sig på arbetet med vår nyligen antagna medarbetaridé och utveckling av kvalitetsarbetet utifrån kvalitetspolicyen.

De sektorsspecifika delarna av ledarprogrammet har påbörjats inom nästan samtliga sektorer. Utbildning inom kvalitetsområdet har påbörjats som en pilot inom sektor service.

Arbete kring kommunens ledaridé fortgår i olika forum för ledarutveckling. Utifrån signaler på ett chefsforum under våren har ett arbete påbörjats kring organisationskultur. En extern utredning är upphandlad och kommer att genomföras under hösten.

Ledningen är jämställd både på högsta nivå och på avdelningschefsnivå. Dock skiljer det sig något åt beroende på verksamhet. Vad gäller enhetschefsnivå har vi ca 70 % kvinnor anställda vilket speglar kommunens sammansättning av kön som helhet. 6 av 15 kommuner i Skaraborg har en jämställd högsta ledning.

Antalet medarbetare per chef har ökat och ökningen syns på alla sektorer. En större analys kommer att göras inför personalredovisningen.

Antal chefer per chefsnivå

	A-chefer	B-chefer	C-chefer	Totalt antal chefer
Antal chefer	10	27	163	200
varav kvinnor	6	14	119	139
varav män	4	13	44	61

Definition; Tabellen visar antalet tillsvidareanställda chefer. A-chefer; kommundirektör, sektorchef, HR-chef och ekonomichef. B-chefer; Avdelningschefer. C-chefer; enhetschefer. Uppgifter från juni 2021.

Antal medarbetare per chef (enhetschef)

	2021	2020	2019
Antal medarbetare per enhetschef (C-chef)	27	25	24

Definition: Antal tillsvidareanställda medarbetare per enhetschef (C--chef). Statistik från juni.

9.2.3 Medarbetarutveckling

Kommunens nya medarbetaridé antogs under våren och förankringsarbete pågår i de olika sektorerna. Medarbetaridén beskriver vår önskvärda organisationskultur, vilket innebär de värderingar, kvalitetsprinciper och beteenden som är gemensamma för hela organisationen. Värderingarna är; vi är öppna och lyhörda, vi gör varandra bättre, vi tar ansvar för helheten och vi vågar. Respektive verksamhet identifierar tillsammans prioriterade beteenden att arbeta vidare med under nästkommande år.

Trots att det har pågått och fortfarande pågår en pandemi så har verksamheterna arbetat vidare med medarbetar- och kompetensutveckling. Verksamheterna har exempelvis arbetat med att höja kompetensen kring digitalisering och möten via teams. Intern kunskapsöverspridning och kollegialt lärande har varit en del men även möjligheten att gå på föreläsningar, utbildning och kurser via digitala kanaler. Detta har medfört att flera har kunnat delta i kompetensutveckling trots pandemin. Detta är en utveckling som vi tror kommer att fortsätta.

Satsningar inom ramen för omställningsfonden KOM-KR fortgår. Under våren har exempelvis

kompetensutveckling av lokalvård samt drift- och underhållspersonal genomförts. Gruppcheferna service har beviljats ledarskapsutbildningar. Inom skolan har tillsvidareanställda barnskötare utan formell utbildning kombinerat studier med sitt ordinarie arbete.

Kompetensutveckling på arbetstid inom ramen för statsbidraget äldreomsorgslyftet fortsätter. Medarbetare har möjlighet att på arbetstid vidareutbilda sig till undersköterskor eller specialisera sig inom något av områdena demens, välfärdsteknologi och äldre. Även kompetensutveckling genom vidareutbildning för sjuksköterskor på arbetstid fortsätter.

9.2.4 HME (Hållbart medarbetarengagemang)

Arbete pågår inom samtliga sektorer utifrån resultatet av HME-enkäten som genomfördes under hösten 2020.

På kommunnivå sågs tre förbättringsområden:

- Större möjlighet till kompetensutveckling och interna karriärvägar
- Ett nära ledarskap som genomsyras av daglig uppskattning och dialog
- En mer tillitsbaserad styrning och uppföljning där dialogen med medarbetarna är viktigare än rapportering

Utifrån detta beslutades ett antal fokusområden.

Inom området motivation har arbetet med medarbetaridén fortsatt. Ett annat fokusområde var arbete med kompetensutvecklingsmodell/karriärmodell för sjuksköterskor.

Inom området ledarskapet har fokus lagts på ledarutvecklingsprogrammet och stöd till chefer i sitt arbetsmiljöarbete. Exempelvis pågår arbete med att förenkla rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Inom området styrning gjordes medarbetarsamtalsmallen om för att få in dialog runt uppdrag på ett tydligare sätt. Det gjordes även ett arbete för att ta fram en mall för hur arbetet med uppföljning och dialog kan ske i våra tertialrapporter. Syftet var att förenkla rapporteringen för chefer samt likrikta uppföljningen genom att införa dialogmöten med chefer och stödfunktioner. Arbets sättet är en möjlighet för sektorerna men inte obligatoriskt.

Mätningen av HME som genomförs under hösten kommer att kompletteras med ett antal frågor kopplade till organisationsstruktur.

9.2.5 Utveckling av personalomsättning och pensionsavgångar

Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) har sedan föregående år samma period minskat med en procentenhet och ligger nu på 4,3% på första halvåret. Både mäns och kvinnors personalomsättning har minskat. Framförallt minskar personalomsättningen för män på sektor service. För kvinnorna minskar det mest på sektor vård och omsorg. Pensionsavgångarna har minskat med 10 st. sedan föregående år och totalt gick 48 medarbetare i pension första halvåret 2021.

Anledningen till den minskade personalomsättning på kommunen beror till viss del på lågkonjunktur och Covid 19. Dessa faktorer har generellt påverkat arbetskraften i Sverige då vi ser en generellt minskad personalomsättning i landet. Medarbetare stannar i större utsträckning på sitt arbete och inte är lika benägna att byta arbete i oroliga tider. Enkäten Hållbart medarbetarengagemang som skickades ut till alla medarbetare under hösten visar också på en större nöjdhet inom områden motivation, ledarskap och styrning.

Den interna rörligheten har ökat med 0,5 procentenheter på kommunen och ligger nu på 0,8% Framförallt är det undersköterskor inom hemtjänst och IT som står för den interna rörligheten. Den interna rörligheten bör öka och bör vara ett fokusområde framöver.

Jämfört med riket i övrigt (2020) ligger Skövdes externa personalomsättning något högre än genomsnittet (9 %) på 10%. I jämförelse med Skaraborg, ligger Skövde 0,2 procentenheter lägre än genomsnittet vilket är ungefär samma som vid årsskiftet.

Insatser som gjorts för att minska personalomsättningen är bland annat riktade insatser inom H22 såsom framtagandet av en gemensam introduktionsprocess och ledarskapsutveckling.

9.2.6 Tabeller personalomsättning och pensionsavgångar

	2021	2020	2019
Extern personalomsättning	4,3%	5,3%	5,1%
Kvinnor	4,8%	5,3%	4,5%
Män	2,9%	5,4%	7,1%
Intern rörlighet	0,8%	0,3%	1,3%
Kvinnor	0,7%	0,2%	1,5%
Män	1,4%	0,2%	0,7%
Total personalomsättning	5,2%	6,3%	6,4%
Kvinnor	5,4%	6,3%	6%
Män	4,3%	6,4%	7,8%

Definition; Tabellen visar personalomsättning uppdelad på extern personalomsättning (pensioner och medarbetare som slutat och gått till annan arbetsgivare) samt intern rörlighet (medarbetare har bytt befattning och/eller sektor inom kommunen). Tabellen visar ackumulerad personalomsättning fram till och med juni.

	2021	2022	2023	2024	2025
Pensionsavgångar	45	64	91	110	403
Kvinnor	34	49	66	82	303
Män	11	15	25	28	100

Definition: Tabellen visar antalet tillsvidareanställda medarbetare i verksamheten som under respektive år uppnår 65 års ålder. Uppgifter från juni 2021.

9.3 Systematiskt arbetsmiljöarbete

9.3.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under året har det fortsatt varit en tät och god samverkan mellan fackliga parter och arbetsgivaren kopplat kring riskbedömningar för att undvika smittspridning av covid-19.

Arbetsgivaren och fackliga parter har också tillsammans beslutat om en ny övergripande rutin för skyddsorganisation i Skövde kommun. Arbetet för att säkerställa skyddsorganisationen i kommunen fortsätter under hösten 2021.

Varje år erbjuds alla chefer utbildning i arbetsskador och tillbud, hantera sjukfrånvaro, genomföra rehabilitering, riskbedömning, introduktion i arbetsmiljöarbete. Den partsgemensamma utbildningen för skyddsombud och chefer har också genomförts via teams under året. Utbildningarna inom arbetsmiljö och hälsoområdet ska utvecklas och till viss del digitaliseras under hösten 2021, för att göra det enklare för chefer, skyddsombud och medarbetare att kunna gå utbildningarna.

I KS internkontroll 2021 har årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt fördelning av arbetsmiljöuppgifter granskats. Granskningen visar att riktlinjer och rutiner kring årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt fördelning av arbetsmiljöuppgifter finns men efterföljs inte till fullo i hela organisationen. Detta kommer att prioriteras det kommande året.

Övriga prioriterade områden framöver kommer att vara att; fortsätta erbjuda arbetsmiljöutbildningar samt att arbeta för att alla chefer använder samma systemstöd för dokumentation av arbetsmiljöarbetet.

Uppföljning av checklista SAM-LI 2020

Prioriterade områden som framkom i uppföljningen var att fortsätta arbeta med att göra kommunens policy för arbetsmiljö och hälsa känd i organisationen samt att öka chefers kunskap kring arbetsgivarens rutiner kring det systematiska arbetsmiljöarbetet och förenkla dessa.

Under våren 2021 implementerades Skövde kommuns policy för arbetsmiljö och hälsa av HR-partner i alla ledningsgrupper. Cheferna har sedan i sin tur pratat om policyn i respektive verksamhet för att göra policyn känd hos alla medarbetare och policyn har sedan i olika grad använts som styrhjälp för utveckling av arbetsmiljöarbetet på enhetsnivå.

Arbete kring att förenkla och förtydliga arbetsgivarens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår och fortsätter under hösten 2021.

9.3.2 Hälsöfrämjande arbete och friskvård

Det hälsöfrämjande arbetet ska finnas med som en naturlig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Att jobba med systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en viktig friskfaktor och del av det främjande och förebyggande arbetet.

Trots restriktioner kring möten mellan människor så har kommunen möjliggjort nya former för förebyggande åtgärder och friskvård för alla medarbetare. Aktiviteter som erbjudits är längdskidor på Billingen, kommunutmaningen samt yinyoga via digital plattform. Dessa aktiviteter har varit mycket uppskattade av medarbetare i organisationen.

Under januari-juni 2021 skrevs drygt 400 remisser för förebyggande rehabiliteringsinsatser. Allra vanligast i denna kategori har det varit att besöka naprapat, kiropraktor eller sjukgymnast, vilket är den insatsen som alltid nyttjats mest under de år som vi haft förmånen förebyggande rehab. Förebyggande rehab är en del av arbetet med att förebygga och förhindra sjukskrivning på grund av ohälsa. Ett utvecklingsområde är att arbeta mer med de ergonomiska arbetsmiljöförhållandena på arbetsplatserna för att se om åtgärderna kan minska behovet av förebyggande rehab.

Företagshälsovården är ett viktigt stöd i arbetet med förebyggande hälsa och arbetsmiljö. Under första halvåret 2021 har kommunen nyttjat tjänster hos företagshälsovården till en kostnad av en miljon kronor. Vi ser en ökad användning av företagshälsovårdstjänster i förhållande till föregående år. Av de tjänster som nyttjats under 2021 var 45 procent förebyggande åtgärder, andelen rehabiliterande åtgärder var 53 procent och främjande åtgärder 2 procent. De tjänster som använts mest är beteendevetare 43 procent, psykolog 13 procent och företagsläkare 13 procent. Företagshälsovården har bland annat använts för konsultation i olika ärenden samt för kartläggningssamtal, hörselundersökningar, lagstadgade medicinska kontroller, samtalsstöd, vaccinationer, hälsoundersökningar pga. radon och asbest samt arbetsförmågeutredningar.

9.3.3 Arbetsskador och tillbud

	2021	2020	2019
Arbetsskador	505	422	395
Tillbud	358	346	339

Definition: Tabellen visar antal arbetsskador och tillbud registrerade i STELLA under aktuellt år fram till juni. Tabellen visar exkl. elev- och brukarskador och tillbud.

Antalet anmälda tillbud och arbetsskador har ökat i förhållande till samma period föregående år. Ökningen av beror till stor del på exponering eller smitta på grund av Covid-19.

Antalet anmälningar varierar stort mellan olika verksamheter vilket är naturligt mot bakgrund av verksamheternas olika karaktär. Rapporterade arbetsskador avser framför allt skadad av person (fysiskt, även oavsiktligt) av mindre barn inom förskolan samt brukare. Halk- och fall olyckor står också för en stor del av antalet anmälda skador. Bland de rapporterade tillbuden är det framförallt tillbud kopplat till exponering av covid-19, tillbud kopplat till användning av skyddsutrustning samt hot- och våldssituationer. Att besök av klienter inom vissa verksamheter inte varit möjligt under pandemin kan ha bidragit till minskat antal hot- och våldshändelser inom vissa sektorer.

Tillbud kopplat till organisatoriska förutsättningar har också ökat i år, exempelvis att medarbetare inte fått ut sin

rast eller att verksamheten inte tagit in vikarie vid sjukdom. Detta behöver utredas och arbetas vidare med inom respektive verksamhet.

Antal anmälningar av arbetsskador och tillbud skiljer sig mycket mellan de olika verksamheterna. I majoriteten av anmälningarna har chef vidtagit åtgärder och skapat handlingsplaner. Vi kan också anta att medarbetare i vissa verksamheter inte anmäler arbetsskador och tillbud då det finns få tillbud registrerade. Därav tas ett informationsmaterial för medarbetare fram för att stödja medarbetare om vad tillbud är, varför man ska anmäla tillbud samt hur man anmäler tillbud.

Som åtgärder kopplat till anmälning av arbetsskador och tillbud erbjuds medarbetare handledning, samtal via förebyggande rehab hos företagshälsovården samt att verksamheterna ser över handlingsplaner och arbetsmetoder.

Under våren har en upphandling påbörjats kopplat till att byta system för anmälningar av arbetsskador, tillbud samt kränkande särbehandling. Förarbete och implementering av nytt system kommer att ske med start hösten 2021 och en pilot kommer att genomföras under våren 2022.

9.3.4 Utveckling av sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under våren 2021 minskat med 0,6 procentenheter i jämförelse med samma period förra året och ligger nu på 7,8%. Sjukfrånvaron ligger fortfarande högre än innan pandemin första halvåret 2019. Både män och kvinnor har minskat sin sjukfrånvaro. Kvinnor har minskat med 0,6 procentenheter och män har minskat med 1,4 procentenheter. Sjukfrånvaron har dock ökat för både män och kvinnor i gruppen 29 år vilket kan vara en indikation på att dessa grupper var senare ut med vaccinering av Covid 19.

Inom sektorerna har samtliga förutom sektor service minskat sin sjukfrånvaro eller ligger på samma nivå som föregående år. Högst sjukfrånvaro har sektor vård och omsorg på 10,1 % och lägst sjukfrånvaro har sektor styrning och verksamhetsstöd på 2,6%. Covid 19 är fortsatt avgörande för den högre sjukfrånvaron inom vård och omsorg. Dock har sjukfrånvaron minskat jämfört med 2020, både bland kvinnor och män. Korttidsfrånvaron har minskat betydligt. Från januari till juni har den totala sjukfrånvaron minskat från 11,8% till 8,5%; framför allt korttidsfrånvaron och även dag 15-90. Dag 91 och framåt ligger på en konstant nivå. Anledningen till minskningen inom sektor styrning och verksamhetsstöd är delvis möjligheten att kunna arbeta hemma även med milda symptom.

De befattningar som har en sjukfrånvaro över 10 % är: stödpedagog, undersköterska, specialpedagog, stödassistent, kulturpersonal, barnskötare och förskollärare.

Jämfört med hela rikets kommuner (2020) ligger Skövde kommuns sjukfrånvaro på 8% som är något under genomsnittet i riket som är 8,3%. I jämförelse med kommunerna i Skaraborg (första halvåret 2021) ligger Skövde 0,4 procentenhet över genomsnittet.

Andelen långtidssjukfrånvaro (över 60 dagar) ökar för både män och kvinnor med ca tre procentenheter och ligger nu på 35,5 %. Jämfört med Sveriges andra kommuner (2020) ligger Skövde på ungefär på genomsnittet. I jämförelse med Skaraborg (första halvåret 2021) ligger Skövde på genomsnittet vad gäller andelen långtidssjukfrånvaro.

Under första halvåret 2021 har rutinerna och processerna för att hantera sjukfrånvaro och genomföra rehabilitering implementerats i alla verksamheter.

Ett nytt samarbetsavtal med Försäkringskassan har tecknats i år som syftar till att minska långtidssjukfrånvaron. I enlighet med samarbetsavtalet har alla sjukfall överstigande 365 dagar kartlagts. Kartläggningens syfte är att alla långtidssjuka ska ges rehabiliteringsåtgärder för att kunna återgå i arbete. Målet med genomgång är även att få fram generella och verksamhetsspecifika insatser för att ge organisationen bästa möjlighet att jobba med rehabilitering. Vi har idag 1,8% av våra medarbetare som är/har varit sjuka mer än 365 dagar. Det vill säga ca 90 medarbetare.

9.3.5 Tabell sjukfrånvaro

	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro	7,8%	8,4%	7%
varav kvinnor	8,6%	9,2%	7,7%

	2021	2020	2019
< 29 år	7,9%	7,7%	6,3%
30 -49 år	8,3%	8,7%	7%
>50 år	9,3%	10,5%	9,2%
varav män	4,5%	5,9%	4,7%
<29 år	6,7%	6,5%	4,7%
30 -49 år	4,7%	5,7%	4,3%
>50 år	5,3%	5,7%	5,1%
Sjukfrånvaro dag 1-14	3,8%	-	-
varav kvinnor	4,1%	-	-
varav män	3,1%	-	-
Sjukfrånvaro dag 15-90	1,5%	-	-
varav kvinnor	1,7%	-	-
varav män	1,0%	-	-
Sjukfrånvaro dag 91-	2,4%	-	-
varav kvinnor	2,8%	-	-
varav män	1,2%	-	-
Definition: Tabellen visar den totala sjukfrånvaron i timmar dividerat i den avtalade ordinarie arbetstiden omräknat i %. Urvalsgrupp är samtliga anställda (månads- och timanställda). Tabellen visar ackumulerade siffror fram till juni 2021.			

	2021	2020	2019
Total andel långtidsjukfrånvaro (>60 dgr)	35,5%	32,2%	40,9%
Kvinnor	37,1%	34,9%	43,4%
Män	27,6%	22,4%	27,1%
Definition: Tabellen visar andelen i % av den totala sjukfrånvaron som överstiger 60 dagar eller mer. Tabellen visar ackumulerade siffror fram till juni 2021.			

9.4 Uppföljning inom miljöområdet

Event och aktiviteter

Utåtriktade klimat- och miljöevenemang har även fortsatt varit inställda under jan- aug 2021. Hållbarhetspodden blev dock en succé och kommer framöver att fortsätta som vodd. Hittills har ca 1200 nedladda lyssningar genomförts på sammanlagt 8 olika avsnitt som handlat om allt från elbilar till hållbara finanser.

Tanken med podden är i vardagliga samtal lyfta hållbarhetsfrågor för den breda massan och göra det på ett enkelt sätt. Det diskuteras ny teknik, miljö, klimat, mat, samhällsplanering och beteende på ett lättsamt och öppensinnat sätt.

Minskat matsvinn inom måltidsorganisationen

Under året har Skövde kommun arbetat med insatser för att öka medvetenheten om matsvinn hos måltidspersonal, förskole- och skolpersonal samt barn och elever. Under 2020 började vi mäta vårt matsvinn för att se hur mycket mat som slängs inom våra verksamheter. Genom kontinuerliga mätningar och uppföljningar kan vi bättre planera våra måltider och vi har lyckats minska vårt matsvinn från 71 gram per matgäst till 47 gram per matgäst eller totalt 20 ton. Det pågår ständigt aktiviteter för att påminna om arbetet med maten och matsvinnet. Exempel på dess är:

- svinnkampanjer i alla skolor,
- sopsamlarmonstret Kompostina har hittat till många av förskolorna,
- vi har synliggjort hur mycket mat som kastas varje dag,
- vi har tagit bort de stora svarta sopsäckarna och ersatt med öppna kärl så man ser hur mycket mat som slängts,
- och vi har följt upp svinnet varje månad med respektive kök.

Klimatlöften och energi-och klimatplanering

Skövde kommun har fått erbjudande att anta nya klimatlöften tillsammans med Västra Götalands 48 övriga kommuner även för år 2022. Klimat 2030* lanserade under 2020 innehållet i Kommunernas klimatlöften. Dessa består av 20 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning. Kommunerna bjuds in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras under 2021. Dessa 20 klimatlöften täcker inte in alla viktiga klimatfrågor i en kommun, utan är ett urval baserat på bland annat vad som är möjligt att genomföra och följa upp under ett år.

Under 2021 har Skövde kommun åtagit sig tre klimatlöften och av dessa har arbetet kommit längst med två av löfterna (koldioxidbudget och cirkulära möbler).

I den enkät som Klimat 2030 gjorde hösten 2019 framkom att särskilt kommunerna önskar stöd för genomförande av klimatinsatser. I arbetet med Energi- och klimatplanen mm kommer även klimatlöfterna beaktas och förslag till hur det tas vidare föreslås under hösten 2020.

*Klimat2030- Västra Götaland ställer om är en kraftsamling för västsvenska aktörer som agerar för en attraktiv och hållbar framtid

Arbetet med ny förbundsordning för avfall i Skaraborg

Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan för Avfallshantering i Östra Skaraborgs nio medlemskommuner tog en ny riktning. Kommundirektörerna i AÖS fick i uppdrag att tillsammans med förbundsdirektören i AÖS att se över kommunalförbundets uppdrag och rollfördelningen mellan AÖS och medlemskommunerna. En ny förbundsordning har godkänts av Skövde kommunfullmäktige i september.

Arbetet med den nya förbundsordningen har letts av medlemskommunernas kommunchefer. Man har tagit hänsyn till att ny lagstiftning tillkommit på miljöområdet och att arbetet med Agenda 2030 påbörjats inom medlemskommunerna. De främsta ändringarna avser förbundets uppdrag som framgår av 2§. Grunduppdraget är fortfarande detsamma men uppdraget utökas bland annat till att bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom såväl avfallshantering som det avfallsförebyggande arbetet. Dessutom tydliggör den nya förbundsordningen AÖS:s och medlemskommunernas uppgifts- och ansvarsfördelning. Den nya förbundsordningen syftar även till att höja den framtida ambitionsnivån inom det samlade hållbarhetsområdet, inom vilket AÖS har en självklar roll, samt att stärka samverkan mellan medlemskommunerna och AÖS. Det nya namnet kommer att bli Avfall & återvinning Skaraborg, AÅS.

Frågan om bostadsnära förpackningsinsamling har skjutits fram på nationell nivå och är således inte aktuellt för Skövde som tidigare aviserats.

Energi- och klimatrådgivare

Energi och klimatrådgivningen består numera av en heltidstjänst vilket innebär att kommunen kan växla upp det externa arbetet med rådgivning till privatpersoner och företag.

Energi -och klimatplan

Arbetet med den nya Energi- och klimatplanen har fortskridit och kommunfullmäktige antog den nya Energi- och klimatplanen, strategidelen del 1. Arbetet med Åtgärds katalogen, del 2 fortsätter.

Fortsatt arbete med energieffektivisering

Kommunens energistrateg leder ett projekt som handlar om att minska kommunorganisationens energiförbrukning. I våra kommunala byggnader finns en stor energieffektiviseringspotential. Man beräknar att energianvändningen kan minska med 15- 20 procent per år i kommunala byggnader. Projektet är ett av många som drivs inom Handlingsplan 22 och består av ett team med representanter från flera verksamheter.

Genom ett nytt arbetssätt och helhetsmetod kan lönsamheten öka, driftskostnaderna minska och miljöpåverkan minska väsentligt. I projektet arbetar man utifrån en metod som innebär att man tittar på en helhetslösning med åtgärds paket för respektive fastighet.

Totalt förvaltar kommunen ca 500 000 kvadratmeter, allt från badhus och idrottshallar till skolor och äldreboenden. Varje fastighet kommer att utredas för att se vilken energiprestanda som finns, därefter tas en åtgärdsplan fram per fastighet.

Arbetet med energieffektivisering måste ses i ett längre perspektiv, det kommunen sår nu kan sköras om ett antal år. En lärdom som projektmedlemmarna gjort är vikten av att se till helheten istället för att lösa enskilda problem som dyker upp. Energiprestandan för en byggnad måste vara med både i byggprocessen och i driften av fastigheten, liksom vid renovering eller ombyggnation.

Ytterligare en lärdom är vikten av att samverka över sektorsgränserna, det är avgörande för att lyckas.

Flera skolfastigheter gått igenom och åtgärdsplaner tagits fram. Den energibesparing som beräknats är betydande. Ett exempel på lönsam åtgärd är att införa behovsstyrning på ventilationen i klassrummen som saknas i de flesta skolor idag.

Agenda 2030

Från och med 2021 är Skövde kommun medlem i det nationella initiativet Glokala Sverige. Medlemskapet kommer att förbättra våra möjligheter att utveckla vårt Agenda 2030- arbete och samtidigt stärka demokratiutvecklingen på lokal nivå. Glokala Sverige är ett utbildnings- och kommunikationsprojekt för att sprida kunskap och engagemang kring Agenda 2030 i kommuner och regioner. Det utförs i samverkan mellan Sveriges regioner och kommuner, Svenska FN- förbundet, Internationellt Centrum för lokal demokrati och finansieras med stöd av Sida. Skövde kommun har under 2020 påbörjat en samordning av sitt hållbarhetsarbete för att koppla samman arbetet med social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet och med Agenda 2030 som paraply. Arbetet under år 20/21 har innefattat en kartläggning av hur kommunens mål och uppföljningsindikatorer kan kopplas till Agenda 2030 samt hur medvetenheten om målen i agendan ser ut i organisationen. Inventeringen har också granskat i vilken utsträckning kommunen lever upp till målen och delmålen i Agenda 2030 idag. Utifrån dessa resultat kommer en tydlig riktning vägleda kommunens hållbarhetsarbete under kommande år.

Anpassning till ett förändrat klimat

I juli 2021 levererades en reviderad skyfallskartering över Skövde tätort. Modellberäkningarna bygger på en egen laserskannad höjdmödel som togs fram 2018, vilket ger en större noggrannhet och högre detaljeringsgrad i beräkningarna. I den nya skyfallskarteringen karteras 100-, 400- och 1000-årsregn samt flödesvägar och flödesvolym.

Klimatanpassningsåtgärden *Inventering av genomförda åtgärder för omhändertagande av dagvatten* genomfördes under juni-augusti och resulterade i ett klickbart GIS-skikt, där information om geografiskt läge, typ, funktion,

- SIS Webinar om Klimatanpassning – SIS och SIG. Framtagande av en ny standard för klimatanpassning
- Planers klimatpåverkan – Boverket
- Klimatanpassning för den byggda miljön – Boverket
- Expertgrupp Värmebölja – RISE

Arbetet inom Tidans vattenråd fortsätter som planerat med månatliga möten.

10 Ekonomiska rapporter

10.1 Driftredovisning i sammandrag per nämnd

(miljoner kronor)	Delår 2021	Delår 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Bokslut 2020
Skattefinansierad verksamhet					
Kommunstyrelsen	354,3	305,5	543,6	525,6	436,8
Barn och utbildningsnämnd	867,1	814,3	1 304,4	1 300,5	1 239,2
Vård och omsorgsnämnd	640,7	622,5	1 039,3	980,8	942,1
Socialnämnd	148,9	140,2	217,6	228,5	211,9
Kultur och fritidsnämnd	126,5	117,5	172,1	189,8	180,3
Servicekommitté	-8,9	-8,0	8,3	-0,6	-2,4
Byggnadsnämnd	0,05	0,2	0,5	0,4	0,4
Arvodesnämnd	0	0	0	0	0
Kommunfullmäktige	3,6	3,4	4,4	4,4	4,0
Revision	0,7	0,5	1,7	1,7	1,7
Överförmyndare	6,0	5,9	6,6	7,1	7,0
Valnämnd	0	0	0	0	0
Summa skattefinansierad verksamhet	2 139,0	2 002,0	3 298,5	3 238,2	3 021,0
Teknisk nämnd, affärsverk					
Vatten och avloppsverk	-5,1	-2,6	0	-3,5	-1,4
Affärsverksamhet bokfört i kommunen (fiber)	0,3	-0,5	0	0,5	0,5
Summa affärsdrivande verk	-4,8	2,1	0	3,0	-0,9
Nämndernas nettokostnader	2 134,2	2 004,1	3 298,5	3 241,2	3 020,1
Övrig verksamhet					
Pensioner	153,3	113,7	200,0	213,2	187,1
Arbetsgivaravgifter	378,0	374,4	573	567	564,5
Interndeberade personalförsäkringar	-500,8	-545,2	-733	-751	-726,2
Kapitalkostnader	-223,3	-207,5	-314	-336	-313,5
Övrigt	-29,5	17,9	56,4	83,1	16,7
Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar	1 911,9	1 757,4	3 080,9	3 017,5	2 748,7

10.2 Räkenskaper

Resultaträkning

(miljoner kronor)	Delår 2021	Delår 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter	622,3	632,7			1 023,1
Jämförelsestörande poster					
Verksamhetens kostnader	-2 534,2	-2 390,1	-3 080,9	-3 017,5	-3 782
Avskrivningar	168,4	-156,7	-245	-251,2	-238,5
Verksamhetens netto-kostnader	-2 080,3	-1 914,1	-3 325,9	-3 268,7	-2 997,4
Skatteintäkter	1 935,9	1 848,4	2 824,9	2 914,0	2 757,5
Generella statsbidrag och utjämning	368,9	383,7	540,6	546,1	527,8
Verksamhetens resultat	224,5	318			287,9
Finansiella intäkter	93,6	31,9	53,1	98,2	40,5
Finansiella kostnader	-13,2	-18,9	-21,7	-18,4	-27,1
Jämförelsestörande poster					
Resultat efter finansiella poster	304,9	331	70,9	286,2	301,3
Extraordinära poster					
Periodens resultat/årets resultat	304,9	331	70,9	271,2	301,3

Balansräkning

(miljoner kronor)	Delår 2021	Delår 2020	Bokslut 2020
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Dataprogram	3,7	3,9	4,1
Summa immateriella anläggningstillgångar	3,7	3,9	4,1
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnad och tekniska anläggningar	5 162,4	4 934,8	5 028,6
Maskiner och inventarier	193,4	174,4	179,5
Pågående arbeten	227,5	237,4	250,9
Summa materiella anläggningstillgångar	5 583,3	5 346,6	5 459
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	1 114,5	1 109,5	1 109,4
Långfristiga fordringar	0,7	0,9	4,1
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 115,2	1 110,4	1 113,5
Summa anläggningstillgångar	6 702,2	6 460,9	6 576,6

(miljoner kronor)	Delår 2021	Delår 2020	Bokslut 2020
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager	5,2	4,5	4
Fordringar	2 155,3	2 162,7	2 227,1
Kortfristiga placeringar	463,7	41,2	189,1
Kassa och bank (Limit 200 Mkr)	91,6	302,8	173,1
Summa omsättningstillgångar	2 715,8	2 511,2	2 593,3
SUMMA TILLGÅNGAR	9 418,0	8 972,1	9 169,9
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Årets resultat	304,9	331	301,3
Resultatutjämningsreserv	521	521	521
Övrigt eget kapital	3 037,6	2 698,5	2 736,3
Summa eget kapital	3 863,5	3 550,5	3 558,6
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	286,2	243,7	249,1
Övriga avsättningar	255,3	230,6	237,7
Summa avsättningar	541,5	474,3	486,8
Skulder			
Långfristiga skulder	4 265,5	4 152,2	4 219,2
Kortfristiga skulder	747,5	795,1	905,2
Summa skulder	5 013,0	4 947,3	5 124,4
Summa eget kapital och skulder	9 418,0	8 972,1	9 169,8
Inom linjen			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	886,5	898,2	888,2
Övriga ansvarsförbindelser	21,6	123,0	21,8

Kassaflödesanalys

(miljoner kronor)	Delår 2021	Delår 2020	Bokslut 2020
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	304,9	331,0	301,3
Justering för av- och nedskrivningar	168,4	156,7	238,5
Justering för pensionsavsättningar	37,1	13,0	18,4
Justering för övriga avsättningar	19,5	-3,3	13,3
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,7	-6,8	-2,9

(miljoner kronor)	Delår 2021	Delår 2020	Bokslut 2020
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	530,6	490,6	568,6
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-1,3	-1,0	-0,4
Ökning/minskning förråd och varulager	-202,8	31,2	-181,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-168,6	-40,9	30,5
Medel från den löpande verksamheten	157,9	479,9	417,6
Investeringsverksamheten			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	-0,4	-0,7
Investering i materiella anläggningstillgångar	-323,9	-371,5	-568,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	28,6	2,1	4,4
Exploateringsnetto	12,1	17,4	54,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-5,3	-18,3	-18,3
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0,0
Medel från investeringsverksamheten	-288,5	-370,7	-528,2
Medel utbetald till medfinansiering infrastruktur	-0,7	-1,9	-13,3
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning långfristiga skulder	46,3	4,9	109,7
Minskning av långfristiga fordringar	3,5	-0,4	-3,6
Medel från finansieringsverksamheten	49,8	4,5	106,1
Årets kassaflöde	-81,5	111,8	-17,8
Likvida medel vid årets början	173,1	191,0	191,0
Likvida medel vid periodens slut	91,6	302,8	173,2

10.3 Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Det finns två undantaget och det gäller ansvarsförbindelsen för pensioner samt redovisning av hyresavtal

Ansvarsförbindelsen för förtroendevalda där saknas uppgift i delåret. Denna del av ansvarsförbindelsen uppgick till 2,9 miljoner kronor i årsbokslutet.

Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller där värdet understiger ett halvt basbelopp) redovisas som operationellt oavsett om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal. Avskrivningstiden för dessa tillgångar överensstämmer med avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal förutom hyresavtal för lokaler. Anledning till undantaget för hyreskontrakt beror på att översyn av klassificeringen och beräkning enligt RKR R5 på hyresavtal om lokaler ännu inte är fullt genomförd.

Vi har genom en schabloniserad beräkning bedömt den effekt på balans- och resultaträkning avsteget gällande lokalkontrakt medför. Utifrån en genomsnittlig kontraktstid för de kontrakt avseende förhyrda lokaler som vi

bedömt skulle kunna klassificeras som finansiella samt månadskostnad för dessa kontrakt har ett nuvärde beräknats. Enbart kontrakt med en avtalstid överstigande 3 år har inkluderats. Som ränta har använts kommunens internränta 1,75%. Ingen jämförelse har gjorts mot verkligt värde. Nuvärdet av minimileasingavgifterna skulle i denna beräkning uppgå till 181,1 miljoner kronor. Uppskattad avskrivning för dessa kontrakt skulle således vara 13,5 miljoner konor per år.

Redovisningsprinciperna är oförändrade från föregående år.

11 Skövde VA - en särredovisning

Resultaträkning (miljoner kr)	Utfall 2021 delår	Budget 2021 delår	Bokslut 2020 helår
Verksamhetens intäkter	63,8	66,8	96,8
Verksamhetens kostnader	-55,0	-55,8	-78,6
Avskrivningar	-12,8	-12,4	-17,0
Verksamhetens nettokostnader	-4,0	-1,4	1,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,1	-1,2	-1,7
Resultat efter finansiella poster	-5,1	-2,6	-0,5
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Delårets/Årets resultat	-5,1	-2,6	-0,5

Balansräkning (miljoner kr)	Utfall 2021 delår	Bokslut 2020 helår
TILLGÅNGAR		
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader, mark och markanläggningar	585,3	531,3
Maskiner, Inventarier och bilar	25,3	17,9
Summa materiella anl. tillgångar	610,6	549,2
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	4,1	13,0
Övriga fordringar	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13,1	18,3
Summa kortfristiga fordringar	17,2	31,3
Summa omsättningstillgångar	17,2	31,3
SUMMA TILLGÅNGAR	627,8	580,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	-0,5	0,0
Delårets/ Årets resultat	-5,1	-0,5
Summa eget kapital	-5,6	-0,5
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	2,9	1,4
Långfristiga skulder		
Fonderade vinstmedel	3,5	3,5
Summa långfristiga skulder	3,5	3,5
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	10,6	11,4

Skuld koncernbank	493,6	453,6
Övriga skulder	0,6	0,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	122,2	110,9
Summa kortfristiga skulder	627,0	576,1
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER	627,8	580,5

12 Bilaga: Kommunala bolag och förbund

Kommunens redovisning omfattar även verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Här finns en kort beskrivning av verksamheterna, viktiga händelser under perioden samt en faktaruta med delårsresultat. Denna sammanställning av delårsresultat avser perioden januari-augusti 2021 (i några fall januari-juni resp. januari-juli) för de i koncernkoncernen ingående koncernbolagen och kommunalförbunden. Då koncernens räkenskaper inte uppfyller de villkor som behövs för att upprätta en sammanställd redovisning jämte kommunen så redovisas inte delårsresultat med prognos på koncernnivå.

12.1 Skövde Stadshus AB

Verksamhet

Skövde Stadshus AB har till föremål för sin verksamhet att som moderbolag i en av Skövde kommun helägd koncern, genom innehav av aktier i av kommunen eller eget bildade aktiebolag, leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden. Bolagets syfte är att som moderbolag i kommunens koncern utöva tillsyn över koncernbolagen i enlighet med aktiebolagslagen samt tillvarata gemensamma ekonomiska intressen för Skövde kommun. Samtliga dotterbolag lämnar in protokoll från respektive styrelsesammanträde till Bolaget. Protokollen delges även kommunstyrelsen för kommunens uppföljning och tillsyn av bolagens verksamheter.

Bolaget har under delåret genomfört ägardialoger med Balthazar Science Center AB, Kreativa Hus Skövde AB och Skövde Airport AB för att följa upp verksamheterna utifrån respektive bolags ägardirektiv. Bolaget följer även löpande pandemins effekter inom koncernen som i stort klarat omställningen väl. Den 3 maj 2021 ägde den årliga gemensamma bolagsdagen rum digitalt via Studio Balthazar hos Balthazar Science Center AB. Under delåret har en gemensam upphandling av revisionstjänster genomförts med revisionsbyrån Ernst & Young (EY) som vinnande anbudsgivare. Bolaget har också ställt sig bakom Kreativa Hus Skövde AB:s förvärv av fastigheten Penta 9 från Skövde kommun.

Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Stadshus AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	133	133	133	200	200	200
Årets resultat efter finansiella poster	-824	-1 067	-815	-1 400	-1 600	32 720
Balansomslutning	1 084 563		1 084 371			1 125 700
Eget kapital	1 078 279		1 078 267			1 113 102
Investeringar	0	0	0	0	0	0

Framtida utveckling

På kommunfullmäktiges sammanträde den 27 september 2021 behandlas behovet av att kunna erbjuda större markområden (60 hektar) till större företagsetableringar inom bland annat fordonsindustrin. Etableringsförfrågningar kommer allt tätare och om kommunen ska kunna erbjuda mark till dessa förfrågningar måste förutsättningarna finnas på plats, dvs större tillgängliga markområden. Skövde har en unik tillgång av detaljplanerat större markområde vid området Locketorps-Törsatorp 1:7. Kommunfullmäktige kommer därför ta ställning till att upprätta en ny detaljplan för verksamhetsområde för fastigheterna Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om ca 244 hektar. För det fall förslaget antas kommer det att innebära att flygverksamheten kommer att upphöra och kan ersättas av annan verksamhet. Följden av detta är att Skövde Airport AB kommer att avvecklas. Intentionen enligt förslaget är att flygplatsverksamheten ska upphöra senast den 30 juni 2022. Avvecklingen kommer

att medföra kostnader vilka i dagsläget är svåra att uppskatta. Detta ska dock ställas i relation till Skövde Airport AB:s årliga underskott samt kommande större investerings- och underhållsbehov för bland annat upprustning av rullbana.

12.2 AB Skövdebostäder

Verksamhet

Efterfrågan på bostäder i Skövde är fortsatt stor. Bolaget hade den sista augusti 2 (1) outhyrda lägenheter.

En förhandlingsuppgörelse med Hyresgästföreningen i januari 2021 resulterade i en uppgörelse där en hyreshöjning med 0,98 procent från den 1 februari 2021 beslutades. I förhandlingarna med Skövdestudenternas bostadsråd träffades i juni 2021 överenskommelse om höjning av hyrorna för studentbostäder med 2,0 procent från den 1 augusti 2021.

Bolagets förvaltning har löpt på väl även om pandemin har gjort att vissa omprioriteringar har behövt göras främst när det gäller underhållsåtgärder. Även vissa beställda standardhöjningsåtgärder har fått skjutas framåt i tiden liksom en del reinvesteringar i fastigheterna såsom fönsterbyte på Billingsluttningen

Resultat och ekonomisk ställning

AB Skövdebostäder (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	276 911	276 112	271 714	420 422	420 655	413 199
Årets resultat efter finansiella poster	87 587	72 950	90 878	118 776	115 666	128 312
Balansomslutning	2 885 930		2 778 358			2 822 287
Eget kapital	1 321 347		1 255 692			1 248 827
Investeringar	150 073		149 854	220 320	271 034	220 494

Förväntade intäkter på helåret 2021 beräknas uppgå till ca 420 Mkr. Underhållskostnaderna kommer på helåret belasta resultatet med ca 24 Mkr. Driftkostnaderna prognostiseras till ca 157 Mkr. Det finansiella nettot förväntas bli ca 8 Mkr. Resultatprognosen för helåret visar på ett överskott med ca 119 Mkr före bokslutsdispositioner och skatt.

God följsamhet till budget råder i bolaget där uppvärmningskostnader samt kostnader relaterade till avfallshandling har en något negativ avvikelse.

Framtida utveckling

På fastigheten Kurorten 4 har bolaget byggt 132 lägenheter för studenter som blev färdigställda och inflyttningsklara till höstterminen 2021.

Övriga nybyggnadsprojekt som pågår är Mossagården på Norrmalm där bolaget bygger ytterligare 90 trygghetsboenden med inflyttning sommaren 2023. I Trädgårdsstaden uppförs 65 lägenheter i kv Jordfräsen med inflyttning i flera etapper under hösten 2022. På Mariesjö i kv Bostället 23 projekterar bolaget för att uppföra 71 bostäder för en yngre målgrupp. Vidare tittar bolag

Bolaget har från och med den 1 september organiserat om delar av verksamheten för att ytterligare lyfta och förtydliga hållbarhetsfrågorna.

12.3 Skövde Energi AB

Skövde Energi AB som producerar fjärrvärme och el äger bolaget Skövde Energi Elnät AB vilket innehar koncession över elnätet i Skövde tätort. Bolaget äger även 20% av aktierna i elhandelsbolaget Billinge Energi AB.

Verksamhet

Bolagets framgång och drivkraft bygger på medvetna, långsiktiga satsningar på hållbarhet där god ekonomi, miljö, effektivitet, kvalitet och leveranssäkerhet är centrala faktorer. Corona och Covid-19 präglar hela samhället och har lett till nya krav och nya arbetssätt för alla. Pandemin har påverkat bolaget men det har klarat sig mycket

bra utan större störningar i drift och verksamheten. Bolaget har genererat ett mycket bra delårsresultat.

Under 2021 har elpriserna varit historiskt höga samtidigt som bolaget har haft en hög produktion. Ett aktivt engagemang av alla i bolaget i arbetet med effektivisering har varit framgångsrikt.

Resultatet per 2021-08-31 ger ett överskott på 59 396tkr och prognosen för hela året 2021 är 55 000tkr. Rörelsemarginalen ökar enligt helårsprognos till 17,7% (12,6%). Årets investeringar har finansierats dels med egna medel och därmed kunnat ha en hög amorteringstakt. Skuldsättningen visar en ökad soliditet enligt helårsprognos på 48% (42,5%). Avkastning totalt kapital ökar enligt helårsprognos till 5,5% (4%).

Verksamhet och resultat för affärsområdet Kraft och Värme med kundservice – Skövde Energi AB

Affärsområdet Kraft och Värme tillhandahåller och utvecklar produkter och tjänster inom fjärrvärme, elproduktion och kyla. Bolaget säljer fjärrvärme till cirka 1 870 anläggningar i Skövde Kommun. Uppdraget är att säkerställa en konkurrenskraftig och hållbar energiproduktion. Kraft och Värme har genomfört en omorganisation under året och skapat ett mer strukturerat och systematiskt arbetsätt.

2021 inleddes kallare än energiindex och med ökad produktion. Genom bra upphandlingsstrategi och gott samarbete med skogsbränsleleverantörerna har bolaget en tryggad leveranssäkerhet och har lyckats hålla kostnaden för skogsbaserat biobränsle på en låg nivå. Det gynnsamma prisläget på spotmarknaden har också skapat en lönsam elproduktion.

Resultatet per 2021-08-31 ger ett överskott på 44 892 tkr och prognosen för hela året 2021 är 39 845 tkr för Skövde Energi AB.

Verksamhet och resultat för affärsområdet Elnät - Skövde Energi Elnät AB

Affärsområdet Elnät äger och distribuerar el inom koncessionsområdet som huvudsakligen täcker Skövde tätort. Verksamheten inom elnät omfattar drift, underhåll och utveckling av elnätet. Inom koncessionsområdet finns 21 035 anläggningar. Fokus ligger på att öka elnätets leverans- och personsäkerhet, bland annat genom byten till moderna kabelskåp och nätstationer. Den kalla inledningen av 2021 gav en toppnoterad effekt på elnätet på 64,2MW (62,2MW)

Med ökat antal kunder, nyanslutningar och minskade nätförluster ger resultatet per 2021-08-31 ett överskott på 14 505 tkr och prognosen för hela året 2021 är 15 155 tkr för Skövde Energi Elnät AB.

Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Energi AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	202 281	177 584	158 293	297 956	276 547	257 925
Årets resultat efter finansiella poster	44 892	19 902	12 409	36 415	26 932	23 040
Balansomslutning	864 230		880 067			926 475
Eget kapital	277 288		260 225			251 396
Investeringar	31 173		47 597		60 000	64 272

Framtida utveckling

Det är mycket som händer i energisektorn just nu kopplat mot energiomställningen och flera nya och förändrade regelverk. Omställningen av energisystemet är i grunden driven av klimatfrågan där Sverige har som målsättning att bli världens första fossilfria välfärdsstat. Skövde utvecklas och växer. Teknik-, miljö- och samhällsutvecklingen ställer som krav att energibolag måste vara beredda att förändras med utvecklingen och kunna hantera nya förutsättningar. För att fortsätta att vara relevanta även i framtiden kommer arbetet med att digitalisera, automatisera och effektivisera verksamheten fortgå. Bolaget kommer fortsatt ha en hög investeringstakt för att klara framtida energiomställningar. Investeringar behöver göras för att öka vår elnäts- och fjärrvärmenätskapacitet. Bolaget ser även att nya affärsmodeller och tjänsteområden är allt mer nödvändiga för att möta marknadens krav. Fjärrvärmens konkurrenskraft där prismodell och den så kallade prisdialogen är viktiga komponenter för att möta bolagets kunder in i framtiden. Kompetensförsörjning är också en utmaning där framtida rekryteringar inom branschen behöver tryggas.

12.3.1 Skövde Energi Elnät AB

Skövde Energi Elnät AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	63 472	59 606	56 212	95 548	93 248	89 094
Årets resultat efter finansiella poster	14 505	9 085	10 836	18 585	15 568	16 911
Balansomslutning	352 350		345 589			358 566
Eget kapital	172 534		166 018			158 030
Investeringar	23 878		22 304		40 000	32 078

12.4 Kreativa Hus Skövde AB

Verksamhet

Karolina Sahlström VD för bolaget har under årets första halvår varit frånvarande på 50% pga. VAB, under tiden har Gustaf Wikblom varit tf. VD. Omställning av organisationen har också gjorts med att ställa om från anställd vicevärds- funktion till tjänsteleverantör för ökad flexibilitet.

Stort fokus har lagts på uppdatering av befintliga miljöer, invändigt samt exteriört, uppdatering av mötesrum med mera för att möta efterfrågan från användare samt vara ready to market när Covid-19 restriktionerna förändras och företag väljer att återvända till kontoren. Vid halvårsskiftet förvärvade bolaget fastigheten Penta 9 (Nyeport) av Skövde kommun och ställer om denna fastighet för inflyttning under vintern -21/22

Under första halvåret 2021 har god efterfrågan på lokaler från nya hyresgäster funnits, samt arbete med att fokusera på expansion av befintliga företag genomförts.

Nyckeltal är 10 nya bolag in i miljön, expansion av sju samt två avflyttar – utöver detta finns pågående dialoger med såväl nya som befintliga bolag.

En serie workshops har genomförts med syfte att arbeta fram underlag för fortsatt tillväxt på Mariesjö, detta som en del i områdets omvandling.

Resultat och ekonomisk ställning

Kreativa Hus Skövde AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	14 112	14 000	13 227	21 168	21 000	20 432
Årets resultat efter finansiella poster	2 027	2 145	1 633	3 190	3 219	2 328
Balansomslutning	301 971		288 005			276 965
Eget kapital	67 393		65 335			65 366
Investeringar	31 746		7 913			1 558

Framtida utveckling

Prognosen för resterade del av 2021 ser lovande ut avseende utveckling med nya hyresgäster och expanderande befintliga, här är arbete tillsammans med Science Park Skövde och framför allt genom Skövdes nyframtagna platsvarumärke. Sista halvåret 2021 kommer fortsätta i samma anda som första, genom att arbeta med Mariesjös framtid, stötta våra användare och hyresgäster för att hitta rätt förutsättningar i avseende lokaler och lokalför-sörjning samt arbeta fram nya möjliga intressenter.

Styrelsen kommer att fokusera på bolagets struktur, genom en serie workshops som syftar mot att tydliggöra framtida fokus genom en ny affärsplan samt också se över delar avseende bemanning.

De största riskerna som vi idag ser är kopplade till att vi slår i taket avseende tillgänglig yta för befintliga samt nya hyresgäster att tillgå. Vi ser ytterst lite följder av Covid-19 hittills i våra bolag.

12.4.1 Mariesjö Kreativa Hus AB

Mariesjö Kreativa Hus AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	1 095	1 533	1 536	1 642	2 300	2 303
Årets resultat efter finansiella poster	-693	891	905	-1 040	1 336	1 340
Balansomslutning	8 804		9 123			8 322
Eget kapital	1 029		2 487			1 722
Investeringar	135		0			0

12.4.2 VästFast i Skaraborg AB

VästFast i Skaraborg AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	1 377	1 373	1 375	2 066	2 060	2 061
Årets resultat efter finansiella poster	1 090	1 067	1 074	1 635	1 600	1 642
Balansomslutning	8 705		8 651			8 038
Eget kapital	3 418		3 385			2 344
Investeringar	0		0			0

12.4.3 Skövde Eldaren AB

Skövde Eldaren AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	0	0	0	0	0	0
Årets resultat efter finansiella poster	-285	-96	-15	-427	-143	-88
Balansomslutning	2 442		5 174			3 271
Eget kapital	-48		10			237
Investeringar	0		2 814			2 835

12.5 Next Skövde Destinationsutveckling AB

Verksamhet

Coronapandemins fortsatta påverkan på verksamheten

2021 har, även det, hittills varit ett år där verksamheten i hög utsträckning påverkats av Coronapandemin. Bolagets arbete med evenemang och aktiviteter har påverkats i stor utsträckning av Corona. Alla större evenemang har tvingats att ställa om och endast kunnat genomföras i mindre omfattning. Vi har utvecklat ett antal nya aktiviteter, varav flera digitala, som kunnat genomföras utan att skapa risk för trängsel.

Citysamverkan, från projekt till pågående process

Under året har vi i samverkan med Skövde Kommun, Cityföreningen och Fastighetsägarna genomfört en omstart av arbetet med Citysamverkan. Vi har anställt Joakim Gustafsson som destinationsutvecklare för stadskärnan. Joakims uppdrag är att koordinera de tematiska arbetsgrupper som är bildade och leda arbetet på uppdrag av en styrgrupp.

Lansering av Skövdes beslutade platsvarumärke

Nu är Skövdes nya platsvarumärke på plats! Play it like Skövde är mentaliteten som ligger till grund för hur vi vill att platsen ska utvecklas och kommuniceras. Platsvarumärket ska bidra till att öka den lokala stoltheten, att Skövdeborna känner en glädje och stolthet över att bo och verka i Skövde samt att Skövde ska öka sin varumärkesstyrka i omvärlden. Arbetet sker i samverkan med Skövde kommun och ett inrättat partnerskap av aktörer.

Visit Skaraborg, ett långsiktigt strategiskt uppdrag

Skaraborgs kommunalförbund har beslutat att ge Next Skövde och Destination Läckö-Kinneulle ett fyraårigt strategiskt uppdrag att jobba med samverkan för besöksnäringen inom Skaraborg. Detta är ett resultat av det arbete som under tre år bedrivits i projektform och som nu övergår till ett löpande tillväxtuppdrag. Inom ramen för uppdraget kommer arbetet nu att fortsätta med att utveckla fler gemensamma produkter och föra ut dem via webb, sociala kanaler och kampanjer. Arbetet med digitalisering kommer att fortsätta och framöver kommer också fokus att ligga på hållbarhet.

Resultat och ekonomisk ställning

Next Skövde Destinationsutveckling AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	13 861	10 671	11 712	17 352	16 007	15 867
Årets resultat efter finansiella poster	5 440	80	3 679	197	120	149
Balansomslutning	14 676		12 014			11 541
Eget kapital	3 320		3 171			3 320
Investeringar	0	0	113	0	0	0

Bolaget visar ett positivt tertialbokslut. För helår är vår bedömning att vi skall nå ett resultat i nivå med beslutad budget.

Framtida utveckling

Då restriktionerna kopplade till pandemin ny lyfts ser bolaget fram emot att kunna återuppta evenemangsverksamheten på nytt. Bolaget ser inga större planerade investeringar i närtid.

12.6 Skövde Airport AB

Verksamhet

Bolaget bedöms uppfylla bolagsordning och ägardirektiven väl. Ekonomisk prognos pekar på ett resultat inom ramen för lagd budget.

Bolaget har under året arbetat med nyetablering av småskaligt förarlöst fraktflyg, utökad verksamhet med Försvarsmakten samt fungerat som temporär beredskapsflygplats. Under året har omorganisation skett med ny verksamhetsansvarig och nedgång av arbetstid för verkställande direktören.

Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Airport AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	1 868	1 663	2 832	2 800	2 495	3 413
Årets resultat efter finansiella poster	-4 426	-4 092	-3 894	-6 150	-6 138	-6 119
Balansomslutning	9 751		10 321			15 208
Eget kapital	8 771		9 223			13 197
Investeringar	796		712			1 235

Ökade kostnader härrör sig i första hand från driften av fältet. Nytt regelverk avseende halkbekämpning har lett

till inköp av förvaringstält och nytt halkbekämpningsmedel. Ändrade restriktioner för ogräsbekämpning har inneburit ökade kostnader.

Under året har beredskapsersättning erhållits från Trafikverket och uppdraget bedöms pågå året ut.

Driftbidrag för flygtrafiktjänsten erhålls från Transportstyrelsen.

Framtida utveckling

Efter beslut i kommunfullmäktige den 27/9 skall flygplatsen avvecklas senast 2022-06-30.

Bolagets bedömning är att den kommersiella flygverksamheten kan fortgå till 2022-03-31, därefter är endast för privat och klubbflyg till 2022-06-30.

12.7 Balthazar Science Center AB

Verksamhet

Verksamheten har under delåret haft kraftfull påverkan av pandemin och Covid-19, med paus för fysiska besök och erbjudanden inom samtliga områden sedan november 2020 som enskilt största påverkande händelse.

Löpande process med risk- och konsekvensanalys har genomförts i veckovisa intervall. Primära ingångsvärden i arbetet har varit trygghet och säkerhet för besökare och medarbetare, sekundära ingångsvärden har varit ekonomi och organisatorisk utvecklingstakt. Verksamheten har bedömts utifrån rådande pandemilagstiftning och förordningens beräkningsprinciper. Restriktioner och smittspridning på nationell och regional nivå har löpande bevakats i omvärldsanalys och i så hög utsträckning som möjligt präglat scenarioplanering för öppningsstrategi.

Under delåret har vi i uppkopplade former mött 4 108 elever och pedagoger i skol- och fortbildningsprogram, samt möjliggjort meningsfull fritid för 621 barn och ungdomar i olika fritidsprogram. Utfallet är cirka 80 % lägre än ett normalår, historiskt sett.

Resultat och ekonomisk ställning

Balthazar Science Center AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	4 025	6 832	5 078		10 247	7 138
Årets resultat efter finansiella poster	-59	7	896	-67	11	35
Balansomslutning	2 446		4 267			3 751
Eget kapital	1 412		2 341			1 471
Investeringar	415		175			175

Ekonomiskt resultat visar -58 648 kr per 31 augusti, vilket är 937 tkr lägre mot föregående års delårsresultat. Omsättningen har minskat med ca 1 000 tkr jämfört med samma period föregående år. Delårets resultat härleds främst till framflyttad öppning för fysiska besök, jämfört med den budget och scenarioanalys som låg till grund inför sommarlovssäsongen, som är en av bolagets viktigaste perioder sett till försäljningsintäkter.

Åtgärder för att balansera uteblivna intäkter rör kostnadsbesparingar för visstidsanställningar och bemanning i fysisk miljö, minskade inköp samt reducering av lokalhyra under en och halv månad. Under delåret har organisationen också styrt om lönekostnader inom administration till förstärkt kompetens inom kommunikation och marknadsproduktion.

Prognosen för helårsresultatet ligger för närvarande på -67 000 kr. Främsta osäkerhetsfaktorn under kommande månader är huruvida beteendet hos målgruppen förändras, och i vilken takt efterfrågan av upplevelser i inomhusmiljöer återgår. En osäkerhetsfaktor som delas i Science Center-branschens medlemmar och likande verksamheter inom besöksnäringen.

Framtida utveckling

Bolaget har under perioden investerat tid och resurser i syfte att förstärka sin attraktionskraft och räckvidd långsiktigt, genom att accelerera digital transformation såväl inifrån sin interna kärna, som utåtriktat i erbjudande och programutveckling online i mötet med sina målgrupper.

Investeringar har gjorts för en förbättrad kundupplevelse, som bas och arbetsverktyg för framtida utveckling och

arbetsprocesser. En implementering av nytt boknings- och biljettsystem för all form av programerbjudande och försäljning har ägt rum. Ett webbaserat online system, som är kund- och resursfokuserat, möjliggör fullskaliga anpassningar, förköp och flexibilitet i besökskapacitet samt resursplanering.

1 juni lanserades ny webbplattform, designad i ny grafisk profil som möjliggör en varumärkesupplevelse, affärskommunikation och tillgänglighet. Ett medvetet tillgänglighetsfokus i hela verksamheten låg också till grund för val av plattform och investering, för att kunna erbjuda och förstärka upplevelsen för fler.

Tolv nya skol- och fritidsprogram online har utvecklats, testats och implementeras i ordinarie utbud. Nya upplevelsemiljöer har tagits i drift, för att öka tillgängligheten i såväl digital som fysisk upplevelse och interaktion för våra besökare.

12.8 Science Park Skövde AB

Verksamhet

Science Park Skövde AB (SPS) ägs till 49 procent av Skövde kommun och 51 procent av Gothia Intresseförening. SPS driver och utvecklar teknik- och forskningsparken Science Park Skövde. Science Park Skövde är en samlad miljö för entreprenörskap och affärsutveckling, integrerad med högskolan i Skövdes campusområde. Bolaget driver Science Park Skövde som är en öppen innovationsarena i syfte att stimulera ökad innovationsförmåga och samverkan mellan teknikparkens medlemsföretag, högskolan och näringslivet i regionen. Bolaget driver även startupverksamheten i syfte att underlätta för entreprenörer att starta kunskapsbaserade företag. Bolaget har en filial i Göteborg med inriktning dataspelsutveckling. Bolaget stöttar entreprenörer och företag som har skalbara affärsidéer, med affärsutveckling och innovationsledning för att skapa tillväxt. Nyckeltal och budget följer i stort verksamhetsplanen för 2021.

Pandemin har fortsatt påverka konferensverksamheten negativt. Bolaget har migrerats in i Skövde kommuns ekonomi och lönesystem. Antalet etableringar i Parken har kraftigt ökat.

Resultat och ekonomisk ställning

Science Park Skövde AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	26 023	28 289	24 565	38 328	42 438	39 302
Årets resultat efter finansiella poster	3 855	150	1 894	3 317	215	989
Balansomslutning	19 546		14 929			16 402
Eget kapital	6 313		7 629			6 313
Investeringar	352		45			158

Investeringar har gjorts i teknisk utrustning till Business Lounge, Växthuset, till ett värde av 311 tkr samt i kontorsmöbler, Portalen, för 41 tkr.

Resultatet ser ut att kunna bli bättre än beräknat. Detta då de flesta av större potentiella risker som bolaget hade inför budgetarbetet 2021 idag eliminerats och släckts. Vidare har bolaget under året fortsatt sitt effektiviseringsarbete genom att jaga onödiga kostnader och förenkla processer och administration för att ha ett bra utgångsläge för framtida expansion och acceleration. Av den presenterade prognosen kan resultatet komma att förbättras något, m.a.o. gå mer mot ett nollresultat, då en diskussion kommer påbörjas med ett par finansiärer om möjligheten att flytta lite av de resurser man inte lyckats arbetat upp till nästa år.

Framtida utveckling

Science Park Skövde AB är beroende av att den fysiska miljön utvecklas. Dels vad gäller expansionsmöjligheter, dels de inre miljöer som parken verkar i. Hastigheten i utvecklande kommer avgöra Science Park Skövdes utveckling och förmåga att utföra sitt uppdrag och öka de kommunala skatteintäkterna.

12.9 Mörkebackens Fastighet AB

Verksamhet

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Tegelbruket 2.

Kommunfullmäktige har beslutat om ett planprogram för de västra delarna av Mariesjö med mål om att skapa en ny central stadsdel. Kommunens förvärv av bolaget och fastigheten är ett led i arbetet med denna omvandling.

Tegelbruket 2 är tidigt i fasen av en omstrukturering och exploatering i Mariesjöområdet. Nuvarande hyresgäst kommer flytta till andra lokaler i slutet av året vilket var överenskommet inför förvärvet av bolaget.

Resultat och ekonomisk ställning

Mörkebäckens Fastighet AB (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	531		529	796		797
Årets resultat efter finansiella poster	270		249	363		346
Balansomslutning	5 603		5 856	5 532		5 745
Eget kapital	1 356		1 063	1 449		1 086
Investeringar	0		0	0		0

Någon budget för år 2021 finns inte fastställd.

Nettoomsättning och resultatet följer tidigare år.

Balansomslutningen minskar då bolaget inte gör några investeringar.

Eget kapital ökar då bolaget gör positiva resultat.

Framtida utveckling

Tegelbruket 2 är tidigt i fasen av en omstrukturering och exploatering i Mariesjöområdet. Nuvarande hyresgäst kommer flytta till andra lokaler i slutet av året vilket var överenskommet inför förvärvet av bolaget.

12.10 Skaraborgs kommunalförbund

Verksamhet

Skaraborgs kommunalförbund har gått med överskott under första delåret 2021 och sammanfattat bedöms förbundets verksamhet har drivits enligt ändamål och de uppdrag som givits.

Det ekonomiska överskottet beror på att omställningen som infördes under år 2020 i samband med pandemins ankomst har fortsatt samt vakanser. Medarbetarna har till största del arbetat på distans, fysiska möten och konferenser har i det närmaste upphört.

Första delåret 2021 har fortsatt präglats av Corona-pandemin. Medarbetare i förbundet rekommenderades under år 2020 att arbeta hemifrån, i de fall det varit möjligt. Detta förhållningssätt har varit gällande under det första halvåret 2021. Under perioden har särskilda insatser för att bevaka medarbetarnas arbetsmiljö då flertalet arbetat på distans och vid behov har insatser vidtagits. Skaraborgs Kommunalförbund har haft en låg smittspridning bland medarbetarna. Under året har förbundet varit kommunernas samordnade informationskanal mot kommunerna samt haft särskilda uppdrag kring uppgifter som kommunernas vaccination av äldre och riskpersoner inom framföra allt vård- och omsorgsverksamheten.

Skaraborgsdagen som var planerad till den sista torsdagen i januari ställdes in. Under våren har Västra Götalandsregionen fastställt en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) och arbete för att bryta den dess innehåll och kraftsamlingsaktiviteter på delregional nivå pågår. Projektet Business Region Skaraborg (BRS) har fått beslut om att bli en permanent del av förbundets verksamhet och även fått ett treårigt uppdrag. Projektet Inflyttarservice har beviljats medel och rekrytering av projektledare är genomförd.

Årets verksamhets påverkas av större omställningsarbete inom den Nära vården och revidering av Hälso- och sjukvårdsavtalet mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner.

Ny förbundsdirektör tillträdde i mars och arbete med att förtydliga förbundets organisationsstruktur har varit en av de inåtriktade aktiviteterna. Inledningsvis har särskild uppmärksamhet riktats mot översyn och revidering

av interna styrdokument och allmänna arbetsgivarfrågor.

Resultat och ekonomisk ställning

Skaraborgs kommunalförbund (tusen kronor)	Delår 210731	Budget 210731	Delår 200731	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	25 571	22 676	29 211	43 828	38 873	54 641
Årets resultat efter finansiella poster	1 618	0	1 392	1 132	7	620
Balansomslutning	93 068	109 826	78 940	110 958	109 833	109 826
Eget kapital	9 268	7 651	8 423	8 783	7 658	7 651
Investeringar						

Kommunalförbundet visar ett positivt resultat på 1 618 tkr, den positiva avvikelserna gentemot 0-budget är vakaner första halvåret och att de gemensamma kostnaderna som varit lägre än den intäkten som kommer in genom OH från övriga projekt så detta ger ett överskott. Hänsyn till pensionskostnaderna har tagits utifrån rapport från KPA per 201231 och den verkliga prognosen kommer först till helåret vilket troligt ger en ökning av kostnaderna. Prognosen för helår är satt till 1 392 tkr.

Framtida utveckling

Under året har översyn av förbundets interna struktur, arbetssätt och styrformer fortsatt. Framtiden i förbundet bedöms påverkas kommunernas arbete mot att möta framtida demografisk struktur. En ökad andel äldre kommer att mer kräva många nya och förnyade arbetssätt, inte minst genom digitalisering och olika former av samverkan. Utöver det kommer Skaraborgs kommunalförbund fortsätta och även stärka sin delaktighet och samordning av näringslivets utveckling i Skaraborg. Här ser vi en spännande framtid där Skaraborg har ett mycket gynnsamt läge. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas mot Skaraborgs samlade kompetensförsörjning fortsatt utveckling av nätverksstrukturen mellan Skaraborgs kommuner. Uppdrag och bemanning kommer behöva anpassas till dessa uppdrag.

12.11 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Verksamhet

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera dricksvatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Resultat och ekonomisk ställning

Skaraborgsvatten (tusen kronor)	Delår 210630	Budget 210630	Delår 200630	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	18 862	18 705	19 380	37 724	37 410	36 552
Årets resultat efter finansiella poster	5 713	5 202	6 258	11 243	10 406	10 854
Balansomslutning	179 379	180 111	175 439	189 883	194 389	174 908
Eget kapital	144 065	143 555	133 756	149 595	149 005	138 352
Investeringar	6 643	12 450	10 766	20 200	24 900	14 041

Delårsresultatet är bättre än budgeterat vilket framförallt beror på lägre avskrivningar, med anledning av en lägre investeringstakt än planerat.

Delårets investeringar är lägre jämfört med fg år vilket framförallt beror på utbyggnaden av ledningssystem. Årets prognosticerade investeringar är lägre än budget vilket framförallt beror på lägre investeringstakt när det gäller ledningssystem.

Balansomslutningen ökar från 201231 vilket, utöver positiva resultat, beror på att låneskulden ökar vilket är en följd av de nya investeringarna.

Investeringarna bedöms öka 2021 jämfört med 2020 vilket beror på investeringar i snabbfilter och fortsatt utbyggnad av ledningsnät.

Framtida utveckling

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät för att säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubbleringen kommer enligt nuvarande bedömning att pågå till ca år 2030.

Verksamheten styrs av livsmedelsverkets föreskrifter, vilka säger att det ska vara minst två mikrobiologiska säkerhetsbarriärer för att säkerställa dricksvattenkvaliteten. Idag finns klor och UV ljus vilka båda är inaktiverande. För att kunna tillgodoräkna oss klor som barriär skall det vara fritt klor. En avskiljande barriär behövs också för att framtidssäkra vattenkvaliteten när kommunerna växer.

12.12 Avfallshantering Östra Skaraborg

Verksamhet

Under våren har Skultorps återvinningscentral byggts om till en kvartersnära återvinningscentral (KÅVC) med Grönt kort. KÅVC:n är den första i sitt slag. Den skiljer sig från övriga ÅVC genom att den är till för boende i ett särskilt område och är anpassad för avfallsslag som uppstår fortlöpande i hushållen.

Essunga, Grästorp, Götene och Vara kommuner har ansökt om medlemskap i förbundet till den 1 januari 2022. Förslag till ny förbundsordning kommer att behandlas av både befintliga och tillkommande medlemskommuner under hösten.

Resultat och ekonomisk ställning

Avfallshantering Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 210630	Budget 210630	Delår 200630	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	87 120	78 603	68 267	173 500	157 205	158 013
Årets resultat efter finansiella poster	878	-3 250	-4 732	-3 000	-6 500	-4 996
Balansomslutning	74 207		65 740			78 077
Eget kapital	33 808		33 194	30 808		32 930
Investeringar	185	7 063	2 500	12 600	14 125	8 305

Resultatet för delåret är positivt med 0,9 mnkr. Det är 4,1 mnkr bättre än det budgeterade resultatet om -3,2 mnkr. Det är främst sophämtning och ÅVC som går bättre än budget. Lägre underhållskostnader på ÅVC än budgeterat samt lägre kostnader för behandling och transport av restavfall än budgeterat är ett par av orsakerna till budgetavvikelsen.

Prognosen för år 2021 visar på ett negativt resultat om ca -3 mnkr vilket är bättre än det budgeterade resultatet om -6,5 mnkr. Samtliga verksamheter ser ut att gå enligt budget eller bättre än budget vid årets slut.

Framtida utveckling

I avfallsbranschen pågår en hel del förändringar på både europeisk såväl som nationell nivå. Förändringarna innebär påverkan på AÖS verksamhet i olika omfattning. Förutom förändrad lagstiftning kommer förbundet också att växa med fyra nya kommuner vid årsskiftet. Det kommer att innebära initiala ansträngningar men att förbundet växer och stärks bedöms som nödvändigt för att på sikt kunna möta de utmaningar kommunerna står inför.

12.13 Miljösamverkan Östra Skaraborg

Verksamhet

Under perioden 1 januari–31 augusti 2021 har miljönämnden utfört totalt 2 545 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Bedömningen är att nämnden kommer att uppnå en hög måluppfyllelse för den planerade tillsynen för året.

Nämnden har även för 2021 bedrivit tillsyn enligt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Under årets första åtta månader har 214 kontrollinsatser utförts i medlemskommunerna. Vid de 133

planerade insatserna har en uppföljande tillsyn gjorts i 65 av dessa, vilket motsvarar ca 49 procent. Det är således en ovanligt hög andel där avvikelser noterats.

Direktionen beslutade den 15 juni att föreslå respektive medlemskommuns kommunfullmäktige att anta en ny miljöbalkstaxa som föreslås gälla från och med den 1 januari 2022. Taxan är framtagen enligt Sveriges Kommuners och Regioners (SKR:s) nya taxemodell. En stor förändring som kommer med den nya taxan är en ökad andel efterhandsdebitering.

Resultat och ekonomisk ställning

Miljösamverkan Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 210831	Budget 210831	Delår 200831	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	20 689	20 867	20 700	29 855	31 300	31 355
Årets resultat efter finansiella poster	394	42	1 709	-505	63	1 976
Balansomslutning	15 999		17 215			9 152
Eget kapital	4 394		5 709			5 976
Investeringar	0	0	0	0	0	0

Prognosen är ett underskott motsvarande 505 tkr för 2021, vilket betyder att resultatmålet för året inte är uppnått. Det förklaras till stor del av en periodisering av intäkter från tillsynsavgifter till åren 2022 och 2023 med anledning av den nya miljöbalkstaxan och de engångseffekter som uppstår med en annan debiteringsmodell för ett stort antal verksamheter. Det förklaras också av lägre intäkter från tillsynsavgifter än budgeterat från handläggning av ärenden inom områdena enskilda avlopp och förorenade områden samt från uteblivna tillsynsprojekt. På kostnadssidan har det gjorts en justering avseende pensioner.

Framtida utveckling

Arbetet med att digitalisera verksamheten fortlöper enligt plan. Idag finns 10 e-tjänster i drift och fler ska implementeras inom kort. Satsningen på e-tjänster görs i syfte att effektivisera och kvalitetssäkra verksamhetens processer samtidigt som kundernas önskemål om en digital och smidig hantering av ärenden tillgodoses.

Ett arbete har påbörjats för att från grunden se över nuvarande chefsriktlinje för tillsyn och kontroll i syfte att förbättra, förenkla och likrikta arbetsmetoder. I detta ingår ett arbete att se över möjligheten till en gemensam kontrollprocess på kontoret.

12.14 Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Verksamhet

RÖS verksamhet har fortsatt bedrivits med anpassning till den pågående pandemin. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) gav inför 2021 räddningstjänsterna möjlighet att ansöka om att få bedriva Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap (GRIB-utbildning) i egen regi för att hantera befintlig utbildningsskuld, vilket RÖS gjorde och medgavs, detta har påverkat intäktssidan för övningsfältet Hasslum positivt. RÖS når ej uppställda mål för den förebyggande delen av verksamheten, men når i övrigt målen.

Resultat och ekonomisk ställning

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 210731	Budget 210731	Delår 200731	Prognos 211231	Budget 211231	Helår 201231
Nettoomsättning	69 365	66 942	65 123	114 758	114 758	112 152
Årets resultat efter finansiella poster	5 831	0	1 548	4 200	0	4 931
Balansomslutning	116 410	118 096	106 750	122 296	118 096	118 096
Eget kapital	35 337	35 337	30 405	39 537	35 337	35 337
Investeringar	3 842	8 839	9 792	6 586	11 265	13 969

RÖS har under 2021 arbetat med en ny budget och nytt arbetssätt gällande prognoser. Resultatet visar på ett överskott på 5 831 tkr, vilket till största delen beror på positiv värdepappersförändring med hela 3 748 tkr. Intäkter från automatiska brandlarm, tillsynsverksamhet och intäkter från GRIB-utbildningar utgör huvuddelen av resterande del av det positiva resultatet. Under året har ett antal räddningsfordon anskaffats, bland annat två höjdfordon, ett ledningsfordon samt ett FIP-fordon (Första Insatsperson ur deltidsstyrka). RÖS har även gjort större investeringar i räddningscentralen utifrån SOS Alarm AB:s krav för att få använda Zenit och Cordcom i det kommande gemensamma ledningssystemet med Räddningstjänsten Västra Skaraborg (RVS).

Framtida utveckling

RÖS genomgår tillsammans med övrig svensk kommunal räddningstjänst stora förändringar utifrån ändrade lag- och föreskriftskrav som ställs på kommunal räddningstjänst. Det medför stora utmaningar både finansiellt och personellt, då de resurser och kompetenser vi behöver blir kostnadsdrivande och svårrekryterade. Flera parallella strategier för att möta kraven behöver arbetas fram i nära samarbete med förbundets medlemskommuner.

Bildandet av ett gemensamt ledningssystem för RÖS och RVS är en viktig strategisk riktning för att bygga den robusthet och förmåga som krävs för att möta lag- och föreskriftskrav, men också för att bygga resiliens mot en ständigt förändrad riskbild. Vid det här laget vet vi att människan både påverkar och påverkas av klimatförändringarna.